

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; sessionstid: varje onsdag kl. 10.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Närmaste inseedet över stadens bebyggande utövas numera av *Stockholms stads byggnadsnämnd*, vars verksamhet började år 1875.

Enligt byggnadsstadgan den 20 nov. 1931 (gällande för riket i dess helhet), som trädde i kraft den 1 jan. 1932, har byggnadsnämnden till uppgift att övervaka efterlevnaden av stadsplanelagen, byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning och övriga i staden gällande författningar angående stadens byggnadsväsen samt fullgöra vad enligt berörda författningar ankommer på nämnden.

Byggnadsnämnden skall enligt byggnadsstadgan bestå av fem ledamöter jämte fem suppleanter, av vilka magistraten utser en ledamot och en suppleant och stadsfullmäktige de övriga. Valet sker för en tid av fyra år. Stadsfullmäktiges senaste val, för perioden 1939—1942, skedde den 5 och 19 dec. 1938. Nämnden väljer inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Alltsedan år 1875, då byggnadsnämnden började sin verksamhet, utgår (jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 dec. 1874) arvode till nämndens ledamöter, sedan 1938 med 3,600 kr. för år till ordföranden och 2,500 kr. för år till var och en av nämndens övriga ledamöter. Å nämnda arvoden utgår icke rörligt tillägg.

Det åligger byggnadsnämnden bl. a. att med uppmärksamhet följa byggnadsverksamheten och den allmänna utvecklingen i staden och dess omgivning och att, då anledning därtill förekommer, på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga fråga om antagande eller ändring av stadsplan eller ändring i byggnadsordningen. (Rörande stadsplanenämndens verksamhet se sid. 178.) Byggnadsnämnden skall söka främja en för staden gagnelig utveckling av dess bebyggelse och för detta ändamål hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som kunna vara påkallade. Till nämndens handläggning hör bl. a. frågor om tomtindelning och ang. skyltar. På nämnden ankommer vidare att lämna tillstånd såväl till ny- och ombyggnader som till varje ändring av byggnaders konstruktion och lokalers anordning, till stängsel, rivning

av byggnad m. m. (För vissa allmänna, kronan tillhöriga byggnader erfordras icke byggnadslov, men byggnadsnämnden äger rätt att avgiva utlåtande även beträffande sådan byggnad.) Nämnden äger att genom föreläggande av vite göra sig hörsammad.

Byggnadsnämnden skall låta upprätta karta över staden, upptagande de särskilda tomterna och stadsägorna med därå befintliga byggnader. Å kartan skall varje nybyggnad, som ej är att anse såsom tillfällig, till sina gränser utmärkas så snart ske kan efter byggnadens uppförande. När byggnad rivits eller nedbrunnit, skall kartan i enlighet därmed ändras.

Nämnden har till sitt biträde en stadsarkitekt, en stadsingenjör och en sekreterare samt i övrigt åtskilliga tjänstemän (se nedan). Stadsarkitekten skall vara tillstådes vid nämndens sammanträden med rättighet att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och att, där han det begär, få sin mening antecknad till protokollet. Detsamma gäller i vissa fall om stadsingenjören m. fl. tjänstemän hos nämnden, varjämte förste stadsläkaren och brandchefen likaledes äga att med reservationsrätt deltaga i överläggningarna.

Till biträde vid behandlingen av ärenden rörande hissar äger nämnden anlita av överståthållarämbetet förordnade hissbesiktningmän (se sid. 54).

Den allmänna uppsikten över stadsplane- och byggnadsväsendet i rikets städer m. fl. områden tillkommer byggnadsstyrelsen, som äger att meddela erforderliga föreskrifter, formulär, råd och anvisningar.

Stadsfullmäktige beslöt den 2 dec. 1940 ingå till k. m:t med framställning om fastställelse av ändrade föreskrifter rörande sammansättning av byggnadsnämnden, innebärande bl. a. att stadsplanenämnden skulle uppgå i byggnadsnämnden, vilken skulle fördelas på två avdelningar, en för stadsplaneärenden och en för byggnadsärenden. K. m:t har ännu ej (april 1942) fattat beslut i anledning av denna framställning. (Jfr Utl. 1940: nr 375.)

Författningar m. m. Lag om fastighetsbildning i stad 12 maj 1917, med ändr. (jfr Skarstedts lagedition). Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. 5 och 18 april 1935, 29 maj 1936, 17 mars och 5 maj 1939 samt 20 juni 1941 (jfr Kfh 1941: sid. 680 och SvF 1941: nr 616). K. byggnadsstadga [för riket] 20 nov. 1931, med ändr. 30 dec. 1932, 29 maj 1936, 13 maj och 4 juni 1937 samt 1 mars 1940 (jfr Kfh 1941: sid. 715). Byggnadsordningen för Stock-

BN

holms stad 14 nov. 1934, med ändr. 18 aug. 1937. K. förordn. 3 juni 1932 med vissa bestämmelser ang. biografier och filmföreläsning, med ändr. Instruktion för hos byggnadsnämnden anställda byggnadsinspektörer, antagen av nämnden 19 jan. 1910. ÖA:s kung. 18 aug. 1937 ang. skyltar m. m. (i dess ändrade lydelse av § 14 mom. 2 och 3 i de särsk. ordningsföreskrifterna för Stockholm). Taxa å avgifter för hos byggnadsnämnden begärda byggnadslov, besiktningar m. m., fastställd av ÖA 30 nov. 1935 (Kf 1935: nr 50). Taxa å avgifter för erhållande av hos byggnadsnämnden rekviderade kopior av ritningar, fastställd av k. m. t. 21 maj 1920 (Kf 1920: nr 82). Taxa för konsulentverksamhet beträffande gårdars anordnande och planerande, fastställd av ÖA 29 okt. 1919 (Kf 1919: nr 226).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,228,020 kr.; inkomster: driftbudgeten 274,500 kr.

Byggnadsnämndens ledamöter.

Ordförande (arvode 3,600 kr.).

***Hernlund**, C. A. V., överdirektör, stadsfullm.: 1:e vice ordf. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Vice ordförande (arvode 2,500 kr.).

***Magnusson**, P. K., förgyllare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter (arvode 2,500 kr.).

***Adamsson**, H., ingenjör, ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Edman**, P. V., rådman (utsedd av magistraten).

***Simonson**, S. A., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.

***Ahlén**, Anders E., civilingenjör, stadsskollegiets vice ordf. (utsedd av stadsfullm.).

***Gestblom**, J. A., rådman (utsedd av magistraten).

***Mehr**, H. L., sekreterare (utsedd av stadsfullm.).

***Ström**, O. F., skriftställare, stadsfullm:s ordf. (utsedd av stadsfullm.).

***Österberg**, S. E., kommerseråd (utsedd av stadsfullm.).

Sekreterare (23).

Hellsten, E. H.; mottagningstid: 10—12 (utom onsdagar).

Delegerade för inspektion av stadsingenjörskontoret.

Hernlund, C. A. V.; **Adamsson**, H.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 156).

Byggnadsnämndens namnberedning.

Byggnadsnämnden beslöt år 1920 uppdraga åt en särskild beredning att uppgöra och till nämnden avgiva förslag till namn å nya gator, allmänna platser och kvarter. Förutom de av byggnadsnämnden utsedda ledamöterna ingår i namnberedningen även en representant för skönhetsrådet.

Ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor; **Boëthius**, S. B., stadsarkivarie; **Långström**, C. R., fastighetsregisterförare; **Magnusson**, P. K., förgyllare, ordf.; **Siwertz**, P. S. författare; **Wessén**, E. G. A., professor; **Wetterling**, G. M. W., stadsarkitekt; en vakant; **Selling**, C. G. A., stadsantikvarie (utsedd av skönhetsrådet).

Sekreterare (1,130 kr.).

Schück, A. H., docent.

Registrator.

Rasmusson, F. R. F., registrator vid fastighetsregisterkontoret.

Byggnadsnämndens expedition.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. stadshuset; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Expeditionens chef är sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid nämndens sammanträden, att uppsätta beslutade skrivelser, att avgiva utlåtanden samt att införa nämnden föredragna ärenden angående tjänstespörsmål m. m. Expeditionen ombesörjer registrering av inkomna handlingar och uppbär avgifter för byggnadslov och protokollslösen m. m.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 57,300 kr.

Sekreterare (23).

Hellsten, E. H. (se ovan).

En amanuens (900 kr.).

Förste kontorsskrivare (11).

Björk, Anna M. E.

Kontorsskrivare (9).

Engström, Ida M.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5).

Förste expeditionsvakt (8)

(gemensam med stadsarkitektkontoret).

Kelén, N. J. V.

Två expeditionsvakter (6) (gemensamma med stadsarkitektkontoret).

Stadsarkitektkontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Stadsarkitektkontorets chef är stadsarkitekten, vilken bl. a. har att jämte vice stadsarkitekten, byråarkitekten, övriga arkitekter samt överingenjören bereda och införa nämnden förordrade till nämndens verksamhetsområde hörande ärenden. Stadsarkitekten åligger i huvudsak att avgiva yttranden över till nämnden från andra myndigheter remitterade ärenden, att granska förslag till stadsplan, att framlägga förslag till erforderliga ändringar av byggnadsförfattningarna samt att handlägga inkomna ansökningar om tillstånd att verkställa nybyggnad m. m. Vice stadsarkitekten handlägger dylika ansökningar rörande ändringsarbeten inom fastigheter å norra och östra stadsdelarna samt byråarkitekten och arkitekterna motsvarande ärenden beträffande övriga delar av staden ävensom nybyggnadsärenden i förorterna samt ärenden rörande skyltar. Nämndens överingenjör handhar med biträde av byråingenjören och byggnadsinspektörerna den tekniska kontrollen av byggnadsföretagen genom konstruktionsgranskning och förrättande av besiktningar, som avse utronande av byggnaders eller byggnadskonstruktioners säkerhet, verkställer utredning av byggnadstekniska spörsmål m. m. Byggnadsinspektörerna utöva den löpande kontrollen å byggnadsplatserna. Dessutom är hos byggnadsnämnden anställd en planteringsinspektör med uppgift att biträda nämnden vid frågor rörande förgårdars och innergårdars anordnande och plantering samt å nämndens vägnar öva tillsyn över deras skötsel.

Å stadsarkitektkontoret uträknas och debiteras avgifter för byggnadslov enligt taxa, varjämte å kontoret verkställas de förberedande utredningar, som erfordras i samband med meddelande av byggnadslov.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 348,330 kr.; inkomster: driftbudgeten 80,000 kr.

Stadsarkitekt (D).

Wetterling, G. M. W. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1945); t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (utom lördagar).

Vice stadsarkitekt (25).

Vakant.

Byråarkitekt (22).

Norborg, J.; mottagningstid: 13—15 (utom torsdagar), lördagar 13—14.

Överingenjör (26).

Chatillon-Winbergh, G.; mottagningstid: 13—15 (utom fredagar), lördagar 13—14.

E. o. byråingenjör (XXII).

Hast, N. B.

Arkitekt (20).

Danielsson, P. E.

E. o. biträdande arkitekt (XVIII).

Leffler, E.; mottagningstid: 10—12.

Dessutom *extra arkitekter* (utan fasta arvoden).

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. skrivbiträde* (IV).

Byggnadsinspektörer (20).

Sundström, K. V. (Brännkyrka, Enschede samt stadsdelarna Norra och Södra Hammarby); **Dahlberg, G. A.** (Södermalm och Staden Mellan Broarna); **Arfwidsson, G. N.** (Bromma utom Lilla och Stora Essingen); **Lindqvist, H. Hj.** (Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Brunnsviken).

E. o. byggnadsinspektörer (XX).

Kumlien, C. G. V. (Norrholm och Vasastaden); **Strömdahl, I. F.**, tjl. (se sid. 9), *tf. Grange, A. D.* (Kungsholmen samt Lilla och Stora Essingen).

Planteringsinspektör (2,100 kr.)

(dessutom särskild ersättning enligt taxa).

Hermelin, S. A., frih.; mottagningstid: måndagar 13—14.

Första ritbiträde (å arkivet) (9).

Pettersson, Anna E.

Ett *ritbiträde* (7).

Stadsingenjörskontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Stadsingenjörskontoret åligger att i enlighet med fastställd instruktion och byggnadsordning verkställa uppmätning av tomter och utfärda tomtkartor, att uppgöra förslag till och utarbета tomtindelningsplaner, att verkställa utstakning och kontrollutstakning av nybyggnader i såväl höjdsom planläge samt behövliga gatoutstakningar, att å en i lämplig skala upprättad översiktskarta över Stockholm införa alla de förändringar, som äga rum i avseende å stadsplanen, tomters styckning samt tomt- och adressnumrering, att

BN

lämna kopior av i kontoret befintliga kartor samt avskrifter av därstädes förvarade handlingar, att till stadskollegiet och fastighetsnämnden avgiva infordrade yttranden i frågor om ändring av eller tillägg till stadsplanen, friköp och lösen av ofria tomtor samt av byggnadsnämnden meddelade beslut om tomters styckning och sammanläggning, att tillhandagå stadskollegiet, fastighetsnämnden, drätselnämnden, gatunämnden, stadsplanenämnden och stadskansliets juridiska avdelning med utfärdande av kopior av kartor, meddelande av upplysningar med mera dylikt, att jämväl i övrigt till byggnadsnämnden, drätselnämnden, gatunämnden, fastighetsnämnden och stadsplanenämnden göra framställningar och avgiva infordrade yttranden i de till kontorets tjänsteområde hörande ärenden samt att till överståthållarämbetet avgiva yttranden i till kontoret hänskjutna frågor angående adressnummer vid gator och övriga ärenden, som till kontorets arbetsområde höra. Kontoret har vidare att genom åtta av sina tjänstemän utföra de arbeten, som enligt stadganden i 2:a, 5:e och 6:e kapitlen av lagen om fastighetsbildning i stad ankommer på mätningens stad.

Utöver det arbete, som sammanhänger med fastighetsbildningen och byggnadsverksamheten, har kontoret jämväl att verkställa uppmätningar inom stadsområdet och upprätta för stadens planläggning m. m. erforderliga kartor. Sålunda utgivas genom stadsingenjörskontorets försorg kartor i olika skalor över stadsområdet i dess helhet eller delar därav.

Alla mätningar, vare sig de utföras för fastighetsbildningen eller för kartverket, äro numera anslutna till stadens triangelnät, vilket upprättades under åren 1907—1911 av den för detta ändamål inrättade dåvarande triangelmätningensnämnden.

Kontorets ordinarie ingenjörer skola hava den i byggnadsordningen § 4 punkt 2 för stadsingenjören och för övriga ordinarie ingenjörer den i kontorets instruktion § 3 stadgade kompetensen.

Stadsområdet har med avseende å fastighetsbildningen uppdelats i fem särskilda mätningssdistrikt, omfattande: 1. Kungsholmen och Bromma med undantag av Stora Essingen; 2. Maria Magdalena och Högalids förs., nordvästra delen av Brännkyrka förs. (väster om Årsta och Västberga egendomar) samt Stora Essingen; 3. Östra delen av Brännkyrka förs. (Årsta, Västberga, Östherga, Långbro, Herrängen, Långsjö, Älvsjö och Örby); 4. Storkyrko-, Katarina och Sofia förs. samt Enskede förs.; 5. Norrmalm, Skeppsholmen, Vasastaden, Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Brunnsviken.

Fem av kontorets ingenjörer förestå resp. distrikt med åliggande att företrädesvis inom distrikten verkställa förekommande fastighetsbildningsförrättningar och därmed sammanhörande arbeten.

För kartverksarbetena är å kontoret inrättad en särskild avdelning, vilken förestås av byråingenjören.

Författningar. Lag om fastighetsbildning i stad 12 maj 1917, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. K. byggnadsstadga [för riket] 20 nov. 1931, med ändr. Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. K. förordn. 17 dec. 1920 ang. sättet för utförande av vissa mätningsarbeten m. m. (mätningsförfordning), med ändr. K. kung. 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mätningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer, med ändr. Instruktion för stadsingenjörskontoret, fastställd av ÖA 3 dec. 1925 (Kf 1925: nr 108). Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm, fastställd av k. mrt 13 dec. 1935. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm å arvöde för förrättningar och åtgärd rörande byggnads höjdläge, fastställd av ÖA 28 nov. 1935, med ändr. (Kf 1935: nr 27 II; 1942: nr 18).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 822,390 kr.; inkomster: driftbudgeten 194,500 kr.

Stadsingenjör (C).

Rosenbaum, L. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1947); mottagningstid: 10—12.

Vice stadsingenjör (24).

Hanzon, N.

Byråingenjör (22).

Söderborg, B. E.

Föreståndare för mätningssdistrikt (22).

Carlquist, A. T. (1:a distr.); Bergström, S. H. E. (2:a distr.); Nilsson, E. J. I. (M.) (3:e distr.); Bryzell, O. H. (4:e distr.); Löfgren, A. (5:e distr.).

Ingenjörer (20).

Willow, J. A. V.; Holmberg, S. H.; Björkman, C. E. E.

Biträdande ingenjör och arkivarie (18).

Ekeley, A. T.

E. o. ingenjör (XX).

Jacobson, B. R. E.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Hammarsten, T.; Ahnskog, K. F. N.

E. o. underingenjörer (XVII).

Holm, E. F.; en vakant.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Strömberg, S. E.

Extra tjänstemän (6,960—5,760 kr.).

Pontin, H.; Stangenberg, G. M. J. J.; Rustan, A. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Casparsson, f. Berglund, Inga S.; Heggby, f. Johansson, Greta S.

Sex mättningsförmän (10), två *e. o. mättningsförmän* (därav en vakant) (X), två kon-

torsskrivare (9), ett *första ritbiträde* (9), en *kontorist* (8), ett *första kontorsbiträde* (7), sju *kontorsbiträden* (7) (därav en vakant), sju *e. o. ritbiträden* (VII), två *expeditions-vakter* (6), en *e. o. expeditionsvakt* (VI); dessutom *extra kontors- och ritbiträden*, en *extra expeditionsvakt*, tretton *mättningsbiträden* (8), sex *e. o. mättningsbiträden* (VIII) (därav två vakanta) samt *extra mättningsbiträden*.

Stockholms stads stadsplanenämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Stadsplanenämnden.

*Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».
Nämnden sammanträder i regel andra
och fjärde onsdagen i varje månad
kl. 15,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 dec. 1920 att fr. o. m. år 1921 ersätta den förutvarande stadsplanekommissionen med *Stockholms stads stadsplanenämnd*.

Stadsplanenämnden har till uppgift att, efter uppdrag av byggnadsnämnden eller då sådant eljest med hänsyn till byggnadsverksamhetens utveckling och bostadsbehovet visar sig erforderligt, uppgöra förslag till nya eller ändrade stadsplaner och planer för trafikleder jämväl utom stadsplan ävensom att i övrigt handlägga de frågor rörande stadens stadsplane- och trafikväsen, som av stadskollegiet till nämnden hänskjutas.

Rörande arbetet på en generalplan för Stockholm se nedan.

Nämnden består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid nämndens sammanträden äga stadsplanedirektören, stadsarkitekten, fastighetsdirektören, gatudirektören och stadsingenjören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer, var för sitt förvaltningsområde, cheferna för de avdelningar av stadens fastighetskontor, å vilka handläggas ärenden rörande stadsplanens genomförande samt ärenden rörande exploatering av stadens ytterområden.

Nämnden äger fördela göromålen mellan sina ledamöter på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter eller åt stadsplanedirektören att handhava särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av

sådant uppdrag fattas, skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet med dessa bestämmelser har stadsplanenämnden tillsatt särskilda tjänstedelegerade (se nedan).

Stadsfullmäktige beslöt den 2 dec. 1940 ingå till k. m:t med framställning om fastställelse av ändrade föreskrifter rörande sammansättning av Stockholms stads byggnadsnämnd, innebärande bl. a. att stadsplanenämnden skulle uppgå i byggnadsnämnden, vilken skulle fördelas på två avdelningar, en för stadsplaneärenden och en för byggnadsärenden. K. m:t har ännu ej (april 1942) fattat beslut i anledning av denna framställning. (Jfr Utl. 1940: nr 375.)

Författningar m. m. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 680 och SvF 1941: nr 616). K. byggnadsstadga [för riket] 20 nov. 1931, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 715). Lag om fastighetsbildning i stad 12 maj 1917, med ändr. (se Skarstedts lagedition). Instruktion för Stockholms stads stadsplanenämnd, fastställd av k. m:t 31 dec. 1920, med ändr. 22 maj 1925 och 1 aug. 1930 (Kf 1920: nr 202; 1925: nr 16; 1930: nr 60).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 624,860 kr.; inkomster: driftbudgeten 17,000 kr.

Stadsplanenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Kilbom, K., redaktör.

Övriga ledamöter.

*Adamsson, H., ingenjör, ombudsman, stadsfullm.

*Ahlberg, C. A. H., arkitekt.

Andersson, Paul, överlärare.

Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.

Lindqvist, G. R., redaktör, stadsfullm.

*Sönberg, E. Hj. H., renhållningsarbetare, stadsfullm.

*Wallenberg, G. O., verkst. direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

- * Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.
Hjertén, H. I., civilingenjör.
Johansson, Fritz O., kassör, stadsfullm.
* Lindberg, B. R., grosshandlare.
* Lindström, M. S., ingenjör.
* Olsson, I. S., förbundssekreterare.
Sjödén-Ljungdal, I. G. (Gunn), fru, arkitekt.
Svensson, G. A., byggmästare, stadsfullm.

Sekreterare (3,420 kr.).

Löfquist, T. H. F. (se sid. 88).

Stadsplanenämndens tjänstedelegerade.

(För förberedande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.)

Larsson, Yngve G. R., ordf.; Adamsson, H.; Kilbom, K.; Lindqvist, G. R.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 156).

Stadsplanekontoret.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».

Stadsplanekontoret är stadsplanenämndens verkställande organ. Kontorets chef är en av nämnden utsedd stadsplanedirektör.

Stadsplanedirektör (D)

(dessutom personligt lönetillägg 3,000 kr.).

Lillenberg, A. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1944); mottagningstid efter överenskommelse.

Direktörsberedningen.

Mottagningstid: 10—12.

E. o. direktörsassistent (XXVI).

Ryberg, C. T.

¹⁾ Ordföranden skall vid förfall i första hand ersättas av hr Lindberg, ledamöterna hr Kilbom, Adamsson, Sönberg, Andersson och Bengtsson, skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Lindström, Olsson, Hjertén, fru Sjödén-Ljungdal och hr Johansson i nu nämnd ordning, ledamöterna hr Wallenberg, Ahlberg och Lindqvist ersättas vid förfall i första hand av suppleanterna hr Ekholm och Svensson i nu nämnd ordning.

Förste byråarkitekt (24).

Holmberg, O. F. W.

Expeditionen och arkivet.

Expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Förste kontorsskrivare (11).

Wall, G. D. M.; en vakant.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en e. o. expeditionsvakt (VI), en extra expeditionsvakt (2,340 kr.).

Utredningsavdelningen.

Mottagningstid: 10—12.

Stadsplanearkitekt (25).

Bergentz, T. G.

E. o. byråarkitekter (XXII).

Stål, A. I.; Grafström, N. H. E.

Extra arkitekt (8,160 kr.).

Langendal, A. V.

Förste byråingenjör (24).

Lundborg, G. O. F.

Förste ingenjör (14,388 kr.).

Virgin, C. Å. A.

Byråingenjör (22).

Nordgård, K.

E. o. byråingenjör (XXII).

Lindgren, T. O. I.; Herkulesgatan 12, C.; t. 20 81 05.

Ingenjörer (20).

Carlstedt, R. B.; Brundin, F.; Brolin, S. J. F.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, E. O.

Extra ingenjör (6,216 kr.).

Edgren, A. F.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Åkerman, A. J.

SpN

E. o. ingenjör (XVII).
Sjöholm, A. J. T.

Tekniskt biträde (15).

Gilén, F. G.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Andrén, E.

En *e. o. mättningsförman* (X), tre *e. o. mättningsbiträden* (VIII), två *extra mättningsbiträden* (3,300—3,060 kr.) samt *mättningsarbetare* (till växlande antal).

Ritnings- och modelleringsavdelningen.

E. o. ingenjör (XVII)

(dessutom personligt lönetillägg 780 kr.).

Lagerheim, K. A. L., föreståndare.

E. o. ritare (XIV).

Björk, A. N.; Lundborg, K. H. E.

Första ritbiträde (9).

Pravitz, J. M. E. (Maja).

Tre *ritbiträden* (7), en *modellör* (7), sex *e. o. ritbiträden* (VII), två *e. o. modellörer* (VII), tre *extra ritbiträden* (3,228—2,760 kr.), en *extra modellör* (2,760 kr.).

Upprättandet av en generalplan för Stockholm.

Stadsplanenämnden beslöt den 6 febr. 1923 uppdraga åt stadsplanekontoret att utarbета en generalplan för Stockholm, innefattande ett detaljerat program för stadsplanens framtida utveckling i såväl tekniskt som socialt och ekonomiskt avseende. Generalplanen är avsedd att omfatta hela det område inom och utom nuvarande stadsgräns, där bosättning med möjlighet till goda trafikförbindelser med stadens centrum kan tänkas uppstå inom överskådlig framtid (i första hand beräknat till ungefär en cirkel med 15 km radie). Arbetet innefattar dels en inventering av de nuvarande förhållanden, som beröra byggnadsgrundens och terrängens varierande beskaffenhet, kulturella minnesmärken, värdefullare vegetation o. d. samt äganderättsförhållanden, markdispositioner m. m., ävensom sammanställande av erforderligt kartmaterial, dels uppgörande av en dispositionsplan över terrängen för dess användning till skilda ändamål, såsom bostäder, industri, offentliga anläggningar, parker, idrotts- och lekfält m. m., dels slutligen en utredning av lämpliga system för trafikleder av olika slag med hänsyn till lokala bebyggelsecentra, hamn- och industriområden, reservationer för offentliga institutioner, parker o. s. v.

Inom stadsplanekontoret har även utförts den del av arbetet med upprättande av en regionplan för Stockholm med omnejd, som haft avseende å Stockholms stads område.

Stockholms stads luftskyddsnämnd.

Luftskyddsnämnden.

Adress och mottagningstid: se nedan under sekreteraren.

Enligt luftskyddslagen den 11 juni 1937 avses med luftskydd åtgärder av icke militär natur, vilka åsyfta att försvåra anfall från luften eller begränsa verkningarna av sådant anfall. Tillsyn å luftskyddet inom riket utövas av en luftskyddsinspektion. Inom varje län handhar länsstyrelsen (för Stockholm ÖA) ledningen av luftskyddet. Riket indelas i luftskyddsområden. Varje stad utgör i regel ett sådant område, och den omedelbara ledningen av luftskyddet utövas där av vederbörande polischef i egenskap av luftskyddschef. Länsstyrelsen (ÖA) äger dock för särskilt fall till luftskyddschef utse annan person; den bör jämväl utse ställföreträdare för luftskyddschef.

Kommun äger tillsätta en luftskyddsnämnd för att följa luftskyddets planläggning och därvid företräda kommunens intresse. Luftskyddsnämnd utses av stadsfullmäktige och skall bestå av tre eller fem med den kommunala förvaltningen förtrogna personer jämte suppleanter för dem till lika antal. Vid valet skall bestämmas, i vilken ordning suppleanterna skola inkallas. Med avseende å valbarhet, rätt till avsägelse, tjänstgöringstid, fyllnadsval, val av ordförande och vice ordförande, besluts fattande samt protokoll gäller i fråga om luftskyddsnämnd i tillämpliga delar vad som finnes stadgat om byggnadsnämnd (se byggnadsstadgan 10 och 11 §§). Sälunda skola bl. a. ledamöter och suppleanter utses för en tid av fyra år; ordförande och vice ordförande utser nämnden årligen inom sig.

Länsstyrelsen äger kalla luftskyddsnämnd att sammanträda med länsstyrelsen eller dess representant. Jämväl luftskyddschef må kalla nämnden till sammanträde. Kallelse sker genom ordföranden.

Vederbörande kommun är skyldig att lämna erforderligt biträde vid planläggningen av luftskyddet inom kommunen. Detsamma gäller ägare eller innehavare av anläggning, inrättning, fastighet eller annan egendom, som beröres av luftskyddets planläggning. Kostnaderna för luftskyddsåtgärderna torde i huvudsak komma att bestridas av staten; dock torde vissa kostnader med hänsyn till deras nära samband med kom-

munal förvaltningsverksamhet och enskildas intressen komma att åvila kommuner och enskilda.

Genom en den 23 febr. 1940 företagen ändring i luftskyddslagen må k. m:t, om det för viss ort finnes erforderligt att offentliga skyddsrum anordnas, ålägga vederbörande kommun att anordna dylika skyddsrum.

Med hänsyn till att för Stockholms vidkommande omfattande åtgärder måste vidtagas för luftskyddets planläggning, varvid kommunens medverkan i stor utsträckning blir erforderlig, samt med hänsyn till de spörsmål rörande täckande av kostnaderna för dylika åtgärder, som kunna förväntas uppkomma, har behov ansetts föreligga för Stockholms stad att till sitt förfogande hava ett särskilt organ för bevakande av stadens intressen i hithörande ärenden. I sådant syfte beslöte stadsfullmäktige den 20 sept. 1937 att tillsätta en *Stockholms stads luftskyddsnämnd*. Antalet ledamöter i luftskyddsnämnden utgör fem jämte fem suppleanter.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter (för åren 1941—1944) ägde rum den 2 och 18 dec. 1940 (fyllnadsval 19 maj 1941 samt 2 och 16 febr. 1942).

Författningar. Luftskyddslag 11 juni 1937, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. m:ts luftskyddskungörelse 13 april 1940, med ändr. K. instruktion för luftskyddsinspektionen 28 juni 1941 (se SvF 1941: nr 638). Lag om förfoganderätt för luftskyddets behov 31 mars 1938, med ändr. (se Skarstedts lagedition). Lag om skyldighet för ägare av anläggningar och byggnader att anordna skyddsrum m. m. 1 mars 1940. K. kung. ang. inrättande av skyddsrum för anläggningar och byggnader m. m. 1 mars 1940.

Ordförande.

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.

Vice ordförande.

Björklund, C. G., förutv. borgarråd.

Övriga ledamöter.

Cruse, C. S., förbundsordförande.

Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.

LskN

Suppleanter.¹⁾

Ahlén, Sven, ombudsman.

von Friedrichs, C.-A. H., kapten, avdelningschef, stadsfullm.

¹⁾ Enligt luftskyddsnämndens beslut skola ledamöterna hrr Björklund, Cruse och Karlsson vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Ahlén, Peterson och Johrén i nu nämnd ordning samt ledamöterna hrr Larsson och Össbahr i första hand av suppleanterna hrr von Friedrichs och Styrman i nu nämnd ordning.

Johrén, C. J., kontrollör, stadsfullm.

Peterson, J. B. A., kassör.

Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

Sekreterare.

Karlöf, J. I., direktör (se sid. 235); träffas i regel måndagar 13—14, övriga dagar 9,30—10,30 samt i övrigt efter överenskommelse; Kungsgatan 67 C, 3 tr., C.; t. 10 41 93, 20 24 01.

Stockholms stads gatunämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Gatunämnden.

Riddarhustorget 8 (gamla rådhuset), 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». Nämnden sammanträder vanligen första och tredje helgfria onsdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Flertalet av de icke finansiella angelägenheter, som tidigare handhåfts av drätselnämnden, särskilt dess ditillsvarande andra avdelning, överflyttades vid den kommunala omorganisationen 1920 till en särskild nämnd, *Stockholms stads gatunämnd*, som trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Gatunämnden handhar förvaltningen av stadens gator, torg och andra allmänna platser med därtill hörande anläggningar, såsom viadukter, trappor, hissar, avlopp, bekvämlighetsinrättningar, planteringar m. m., ävensom av stadens renhållningsväsen och brandväsen. Nämnden handlägger vidare gatuväsendet berörande frågor om browar över vattendrag, om gatutrafiken, gatuledningar, den allmänna belysningen (utom å hamnområdena) samt de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utses årligen inom sig en vice ordförande. När överståthållaren är tillstädes, föres ordet av honom.

Under gatunämnden lyda gatukontoret, som står under chefskap av gatudirektören, och brandväsendet, vars chef är brandchefen. Vid nämndens sammanträden äga nämnda förvaltningschefer närvara och var för sitt förvaltningsområde deltaga i överläggningarna, med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads gatunämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 33,394,917 kr., kapitalbudgeten (att täckas med

lånemedel 25,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 15,963,143 kr.

Gatunämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm.

* **Malmberg, G. E.**, ombudsman, stadsfullm.

* **Nordendahl, E. H.**, civilingenjör.

* **Svensson, G. A.**, byggmästare, stadsfullm.

* **Törnqvist, J. E.**, justerare, stadsfullm.

Suppleanter. 1)

* **Carlsson, R. R.**, handelsarbetare

* **Gustavson, A. V. N.**, målarmästare, stadsfullm.

* **Landberg, A.**, skräddare.

Larsson, A. Wilhelm, lagerarbetare, stadsfullm.

Malis, P. G., telegrafkontrollör.

Olsson, H. Hj., ombudsmän, stadsfullm.

Gatusekreterare (23).

Gottliebsson, N. E.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vice ordföranden samt ledamöterna hrr Malmberg, Verner Karlsson och Törnqvist vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Larsson, Carlsson, Landberg och Olsson i nu nämnd ordning samt ledamöterna hrr Svensson och Nordendahl i första hand av suppleanterna hrr Gustavson och Malis i nu nämnd ordning.

GN

Gatunämndens delegerade.

Gatunämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter, såsom särskilda delegerade, eller åt under nämnden lydande förvaltningschefer att handhava vissa förvaltningsärenden.

Delegerade för frågor rörande tillsättning av befattningar.

Larsson, Yngve G. R.; Malmberg, G. E.; Norden-dahl, E. H.; Törnqvist, J. E.

Delegerade för frågor rörande upp-handlingar och entreprenader.

Larsson, Yngve G. R.; Karlsson, K. G. Hjal-mar; Olsson, H. Hj.; Svensson, G. A.

Delegerade för frågor rörande plats-upplåtelser å gatu- och parkmark.

Gustavson, A. V. N.; Karlsson, G. Verner; Törn-qvist, J. E.

Delegerade för underhåll av byggnader.

Larsson, A. Wilhelm; Svensson, G. A.; Törnqvist, J. E.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte tre suppleanter för granskning av gatunämndens, slakthus- och saluhallsstyrelsens, kyrkogårdsnämndens och flyghamnssstyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Bengtsberg, C. G., kontorist.

Eklund, K. G. S., ombudsman, ordf.

Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Suppleanter:

Håkansson, E. A. F., spårvägsman.

Karlsson, f. Carlsson, Karin K., fru.

Larsson, L. J., sjökapten.

Gatunämndens expedition.

Riddarhustorget 8 (gamla rådhuset), 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Stat år 1912. Utgifter: driftbudgeten 43,850 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,000 kr.

Enligt gällande arbetsordning skall expeditionen, som förestås av gatussekreteraren och är

gemensam för gatunämnden och gatukontoret, mottaga och registrera samt fördela alla till nämnden, gatukontoret eller någon kontorets avdelning inkommande handlingar samt ombesörja expediering av alla från nämnden, kontoret eller dess avdelningar utgående expeditioner. Expeditionen vårdar nämndens och kontorets gemensamma arkiv och bibliotek.

Arbetsordning. Arbetsordning för gatunämndens och gatukontorets gemensamma kansli, godkänd av nämndens ordförande 17 dec. 1936.

Gatussekreterare (23).

Gottliebsson, N. E.; t. »gatunämnden».

Förste kontorsskrivare (11).

Karlsson, f. Tunell, Signe E. M.

Trä e. o. första kontorsbiträden (VII).

Stockholms stads gatukontor.

Riddarhustorget 8 (gamla rådhuset) (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». (Se f. ö. nedan under resp. avdelningar.)

Gatukontoret, som är gatunämndens verkställande organ beträffande stadens gatu-, park- och renhållningsväsen, åligger i denna egenskap att inom ramen för beviljade anslag och enligt av nämnden godkända förslag utföra de arbeten och vidtaga de åtgärder, som erfordras för fullgörande av gatunämndens åligganden, att för andra förvaltningar eller enskilda utföra de arbeten inom kontorets verksamhetsområde, som erfordras för fullgörande av ingångna avtal eller eljest åligga staden, att hos nämnden göra framställningar i till kontorets verksamhetsområde hörande ärenden, som skola av nämnden behandlas, samt svara för att nämndens beslut i sådana ärenden skyndsamt bliva verkställda, att avgiva yttrande i de ärenden, som i vederbörlig ordning till kontoret remitterats, att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom kontorets verksamhetsområden samt väcka förslag till de åtgärder, vilka kontoret härvid finner påkallade, att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som gatunämnden eller annan överordnad myndighet meddelar.

Gatukontorets chef är gatudirektören. Han är inför gatunämnden ansvarig för fullgörandet av gatukontorets åligganden och utövar med avdelningsföreståndarnas bistånd ledningen av gatukontorets arbeten, fördelar gatukontoret åvilande uppgifter å personalen och äger avgöra ärenden av löpande natur samt i övrigt ärenden, vilkas avgörande enligt gatunämndens beslut till gatukontoret överlämnats.

Gatukontorets verksamhet fördelas på följande avdelningar: expeditionen, kameralavdelningen, gatu- och avloppsavdelningen, utrednings- och konstruktionsavdelningen, parkavdelningen samt renhållningsavdelningen.

Instruktion m. m. Instruktion för gatukontoret, fastställd av gatunämnden 2 mars 1938 (Kf 1938: nr 22). Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 680 och Svf 1941: nr 616). Gatukostnadsbestämmelser för stadens ytterområden, fastställda av k. m:t 31 mars 1938 (Kf 1938: nr 10). Ordningsstadgan för rikets städer, fastställd av k. m:t 24 mars 1868, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 270). ÖA:s kung. med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm, utöver vad ordningsstadgan för rikets städer innehåller 11 jan. 1869, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 279 och Kf 1941: nr 50). Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter i Stockholm, utfärdad av ÖA 8 juli 1908 (»avloppsreglemente») (se Kfh 1941: sid. 394). Gatulägningsordning för Stockholms stad 12 maj 1870. ÖA:s trafik- och parkeringskungörelse 26 febr. 1941.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 29,755,044 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 25,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 15,735,160 kr.

Gatudirektör (D).

Anger, D. V. E. (förordn. t. o. m. 30/9 1946); t. »gatunämnden» och 11 45 08; mottagningstid: 11—12.

Expeditionen.

Adress och telefon: se ovan; expeditions-tid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Stat år 1942 (för expeditionen och kameralavdelningen, se nedan). Utgifter: driftbudgeten 1,751,730 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,150 kr.

Expeditionen, som förestås av gatudirektören, handhar in- och utgående skriftväxling. Registrators- samt övriga kansligörömmål ombesörjas å gatunämndens och gatukontorets gemensamma expedition (se ovan).

Chef.

Gatudirektören (se ovan).

E. o. direktörsassistent (XXIII).

af Klercker, C.-H. N., biträdande ingenjör (18).

Förste expeditionsvakt (8).

Krosse, E. H. H.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *extra telefonist* (2,160 kr.), en *expeditionsvakt* (6), fem *e. o. automobilförare* (VII).

Kameralavdelningen.

Kameralavdelningen handhar för gatunämnden (expeditionen, gatukontoret och brandkåren) bokföring och kassarörelse samt efter gatudirektörens beprövande andra ärenden av kameral natur, upprättar i anslutning härtil erforderliga redovisningar och rapporter, verkställer indrivning av fordringar, övervakar, att kontrollanordningarna inom kontorets och brandkårens ekonomiska förvaltning äro tillfredsställande, kontrollerar anslagsbelastningen och dispositionsbokföringen samt handlägger avlönings- och pensionsärenden rörande hela gatuförvaltningens tjänstepersonal ävensom vissa hyresärenden.

Stat år 1942: se ovan expeditionen.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Odhner, G. V.

Kamrersassistent (19).

Runnqvist, Hj. F.

Förste kammarsskrivare (17).

Nylén, A. G.; Almström, K. H.; Björkman, A. B.; Ekhult, T. R.

Extra förste kammarsskrivare (6,300 kr.).

Hedman, T. E., kontorsassistent (13).

Kontorsassistenter (13).

von Essen, B. G.; Jonsson, Märta; Cederholm, N. T., e. o. kontorsassistent (XIII), *tf.*; Johansson, S. T., e. o. förste kontorist, *tf.*

E. o. kontorsassistent (XIII).

Anderson, G. A. V., extra förste kontorist, *tf.*

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Berglund, Judith M. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Berglund, f. Blomquist, Sigrid A.; Schöldström, H. M. (Greta).

En *kontorsskrivare* (9), fem *första kontorsskrivare* (7), åtta *kontorsbiträden* (5), tre *e. o. kontorsskrivare* (V), en *extra förste kontorsskrivare* (3,540 kr.), två *extra kontorsskrivare* (2,400 kr.), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), tre *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,560—1,200 kr.).

GN Gatu- och avloppsavdelningen.

*Adress och telefon: se ovan; expeditions-
tid: 9—12, 12,30—16,30 (lördagar och dag
före helgdag 9—12, 12,30—14,30).*

Gatu- och avloppsavdelningen svarar för ny-
anläggning och underhåll av stadens gator, vä-
gar och allmänna platser, viadukter, trappor,
avloppsledningar, bekvämlighetsinrättningar m.m.
samt underhållet av beläggningen å stadens
fasta broar, ombesörjer driften av asfaltverket
samt verkställer inköp för gatukontoret, i den
mån gatudirektören så bestämmer.

Under avdelningen höra ett nybyggnads- och
fyra arbetsdistrikt under var sin arbetschef samt
asfaltfabriken under en driftsingenjör, inspektio-
nen för gatuunderhållet under en inspektör samt
en inköps- och förrådsbyrå under en inköpschef.

Antal sysselsatta arbetare uppgick vid 1942
års ingång till 1,323 man, varav 131 hos en-
treprenörer.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
15,335,629 kr., kapitalbudgeten (att täckas med
lånemedel 25,000 kr.); inkomster: driftbudgeten
11,997,760 kr. (därav stadens andel i automobil-
skattemedel 1,500,000 kr.).

Överingenjör (26).

Ekwall, P. G. (förordn. t. o. m. $\frac{4}{8}$ 1947).

Expeditionen.

Ingenjör (20).

Andersson, C. J., överingenjörsassistent.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Gillberg, E. A., föreståndare för körselekontrollen.

Ritare (14).

Jansson, A.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Hallgren, K. G.; Allstrin, J.-E.

En *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *e. o. kontrollanter* (XIII), fem *e. o. förste kontorister* (X), två *e. o. kontorister* (VIII), två *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), en *extra kontorist* (2,340 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), två *extra expeditionsvaktsbiträden* (2,340—1,380 kr.).

Inspektionen.

E. o. inspektör för gatuunderhållet (XXIII).

Bergman, C. G., ingenjör (20).¹⁾

¹⁾ Nuv. inneh. distriktsingenjör (21) å övergångsstat.

En *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), tre *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), tre *extra verkmästare* (3,780—3,480 kr.), en *e. o. förste kontorist* (X), en *extra ritare* (4,320 kr.), två *extra kontorister* (3,240—2,580 kr.).

Yttre arbetena.

Nybyggnaderna.

Adress och telefon: se ovan.

E. o. arbetschef (XXV).

Jondal, B. E., arbetschef (23).

E. o. ingenjörer (XVIII).

Meurling, O. J. C., *tf.*; Seger, E. W., *tf.*;
Jonsson, S. E., *tf.*

E. o. ritare (XIV).

Carlsson, P. E.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), fyra *extra verkmästare* (3,780—3,180 kr.), en *extra ritare* (4,320 kr.), två *e. o. förste kontorister* (X), två *e. o. kontorister* (VIII), fem *extra kontorister* (2,940—2,580 kr.).

Arbetsdistrikten.

Adress och telefon: se nedan.

Arbetschefer (23).

Lidén, G. A., *e. o. byråingenjör* (XXII), *tf.* (norra distriktet, omfattande Matteus, Gustav Vasa, Adolf Fredriks, Klara, Johannes, Jakobs, Engelbrekts, Hedvig Eleonora, Oscars och Nikolai församlingar); kontor: Riddarhustorget 8, St. (gamla rådhuset); t. »gatu-nämnden».

Pehrson, K. C. P. (södra distriktet, omfattande Katarina, Maria Magdalena, Högalids, Kungsholms och St Görans församlingar, Sofia församling med undantag av den del, som ligger söder om Hammarbyleden och Sickla-kanalen samt av Bromma församling stadsdelarna Stora och Lilla Essingen); kontor: Götgatan 48, Sö.; t. »gatu-nämnden».

Björkman, K. G. S., *e. o. ingenjör* (XX), *tf.* (Brännkyrkadistriktet, omfattande Enskede och Brännkyrka församlingar samt av Sofia församling den del, som ligger söder om Hammarbyleden och Sickla-kanalen); kontor: Kolonivägen 38, Enskede; t. 49 02 31 och 49 09 01.

Wibeck, N. G. (Brommadistriktet, omfattande Bromma församling med undantag av stadsdelarna Stora och Lilla Essingen); kontor: Ekstigen 6, Appelvikens; t. 25 12 15 och 25 13 75.

Biträdande ingenjörer.

Herrström, H. Oson (8,124 kr.); Lagerkvist, S. L. M. L:son, *e. o. bitr. ingenjör* (XVIII),

tf. (XX); **Westman**, O. A., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.* (18); **Dahlgren**, N., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.* (18); **Stiby**, K. A.-T., *tf.* (XVIII); **Bengtsson**, E. A. (5,760 kr.); **Kinnman**, K.-E. (5,400 kr.).

E. o. ritare (XIV).

Andréasson, T. E.

Två *verkmästare* (1 kl.) (15), fyra *verkmästare* (2 kl.) (14), sju *e. o. verkmästare* (1 kl.) (XV), sju *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), tjugufem *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra verkmästare* (3,480 kr.), fem *e. o. förste kontorister* (X), tolv *e. o. kontorister* (VIII), sexton *extra kontorister* (4,116—2,340 kr.), en *extra gruskontrollant* (3,360 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Asfaltarbetena.

E. o. driftsingenjör (XXIV).

Schütz, H. F.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *verkmästare* (3 kl.) (12), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. laborator* (XII), en *extra förvärdsmästare* (4,560 kr.), en *extra kontorist* (2,940 kr.).

Pumpverk och reningsanläggningar.

Extra driftsingenjör (9,300 kr.).

Brundin, G. M., ingenjör (20).

Extra ingenjör (kemist och föreståndare för laboratoriet) (7,200 kr.).

Johansson, V. H., e. o. bitr. ingenjör (XVIII).

En *extra konstruktör* (4,500 kr.), en *extra övermaskinist* (4,824 kr.), en *extra maskinist* (5,700 kr.), en *e. o. bitr. maskinist* (2 kl.) (XI), fyra *extra bitr. maskinister* (3,540—3,300 kr.), en *extra kontorist* (2,940 kr.), en *extra laborant* (2,880 kr.), ett *extra laboratoriebiträde* (2,340 kr.).

Inköps- och förrådsbyrån.

Riddarhustorget 8, St.; t. »gatunämnden».

E. o. inköpschef (XXI).

Trana, E. A.

Förrådsförvaltare (19).

Seilitz, G. E.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, G. W.

E. o. kammarskrivare (XV).

Curth, K. E. Eison, kontorsassistent (13).

E. o. kontrollant (XV).

Hammarberg, E. V.

Kontorsassistent (13).

Zetterlund, C. E.

Ett *kontorsbiträde* (5), tre *e. o. kontorister* (VIII), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Inventarie- och materialförråden.

Adress och telefon: Lindhagensgatan, K.; t. 53 24 55 eller »gatunämnden».

Förråds-mästare (1 kl.) (15).

Svensson, C. A.

Fyra *e. o. förråds-mästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förråds-vakt* (VI), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Stenhuggerier, grustag och sjötransporter.

Kontor: Storkyrkobrinken 13, St.; t. »gatunämnden». Stenhuggeriet vid Vätöberg, Vätö; t. Vätö 2. Grustaget vid Husby, Munsö; t. Munsö 22.

En *e. o. transport-mästare* (XIII), två *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. bogserbåtsbefälhavare* (XI), två *extra kontorister* (2,940—2,340 kr.).

Bekvämlighetsinrättningar.

23 st. kabinett, av vilka tre hållas öppna endast sommard. Ny- och ombyggnader av kabinetten och urinkurarna, 100 st., ombesörjas av gatu- och avloppsavdelningen, underhåll och drift av renbälningsavdelningen.

Två *e. o. kabinettsvakter* (VI), trettionio *e. o. biträden* (I), ett *extra biträde* (2,028 kr.).

Utrednings- och konstruktionsavdelningen.

Adress och telefon: se ovan; expeditiionstid: 9—12, 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 9—12, 12,30—14,30).

Utrednings- och konstruktionsavdelningen, vilken sedan juni 1936 avskilt från gatu- och avloppsavdelningen som en självständig avdelning, utför gatukontorets tekniska och ekonomiska utredningar och utarbetar i samråd med övriga avdelningar för gatukontorets arbeten erforderliga konstruktionsritningar, arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar.

Under avdelningen höra en konstruktionsbyrå, en gatu- och trafikbyrå, en avloppsbyrå och en byrå för allmänna ärenden under var sin byråingenjör.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 792,790 kr. (härav utgå 451,165 kr. att bestridas av arbetsanslag).

Förste ingenjör (24).

Lidvall, N. A. F.

Konstruktionsbyrån.

Byråingenjör (22).

Gyldenstein, K. H. G.

Ingenjör (20).

Ehrman, C. E. G., e. o. bitr. ingenjör (XVIII), *tf.*

Biträdande ingenjörer (18).

Vretblad, E. G.; Falk, K. G.

Extra ingenjör (5,760 kr.).

Hillbom, B. K. J.

Konstruktörer (16).

Ericson, B. V.; Nordin, P. A., e. o. konstruktör (XVI), *tf.*

E. o. konstruktör (XVI).

Wennel, S. A.

Ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Gatu- och trafikbyrån.

Byråingenjör (22).

Wallenberg, G. O., stadsfullm., tjl., *tf.* Hertzman-Ericson, B. V., ingenjör (20).

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Dufwa, A. O. W.; Lundberg, S. I.; Klevemark, P. O. L.

Ritare (14).

Malmström, E. G.

Två *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII).

Avloppsbyrån.

Byråingenjör (22).

Kempe, E. Hj.

Extra ingenjör (8,076 kr.).

Niklasson, L. F., bitr. ingenjör (18).

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Edlund, S. R. V.; Vikander, E. Y.

Extra ingenjörer (5,400—4,800 kr.).

Celsing, L. U. S. U:son; Ellner, K. E. O. T.; Håkanson, H. O. A.; Öijmark, C.-G., *tf.*

Konstruktör (16).

Sjögren, E. H. K.

E. o. konstruktör (XVI).

Victorsson, S. J., e. o. ritare (XIV), *tf.*

Ritare (14).

Strömberg, S.; Tengfors, G. A.; Willberg, V. I. A., e. o. ritare (XIV), *tf.*

E. o. ritare (XIV).

Raune, Å. F.; Ahldén, S. K. J.; Nilsson, G. M. V., *tf.*

Tre *extra ritare* (4,320 kr.), en *tf. extra ritare* (3,360 kr.).

Föreståndare för kartverket.

Bergström, A. A., konstruktör (16).

E. o. ritare (XIV).

Johansson, J. I.

Ett *ritbiträde* (7), tre *e. o. ritbiträden* (VII), åtta *extra ritbiträden* (2,760—2,220 kr.), två *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,740—1,560 kr.).

Byrån för allmänna ärenden.

E. o. byråingenjör (XXII).

Elfström, L. A., e. o. ingenjör (XX), *tf.*

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), en *expeditionsvakt* (2,760—2,220 kr.), två *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,980—1,560 kr.).

E. o. föreståndare för ritningsarkivet (XVI).

Dahlberg, R. B. A., ritare (14).

Ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *tf. e. o. kontorsbiträde* (V).

Föreståndare för inmätningen.

André, C. F., konstruktör (16).

E. o. konstruktör (XVI).

Segerström, S. T. M.

En *tf. verkställare* (3 kl.) (12), en *e. o. verkställare* (3 kl.) (XII), tre *e. o. mättningsförmän* (X), fyra *extra mättningsförmän* (3,480—3,360 kr.), fyra *extra utsättare* (3,060—1,620 kr.).

Parkavdelningen.

Kontor: Lilla Nygatan 8, St.; t. »gatu-nämnden». Expeditionstid: 9—12, 13—17 (lördagar 9—12, 12,30—14,30), under tiden 25 juni—24 aug. 9—12, 13—16 (lör-

dagat 9—13). *Växthus: Haga trädgårdar; t. 27 41 91, 27 41 90; Perenna växter: Linvävartorpet; t. 27 40 51. Föräd: V. koppartället, Haga; t. 27 47 52. Trädskolor: Enskede; t. 49 15 72. Växthuset tillgängliga för allmänheten alla dagar 11—16 (under maj och juni vardagar utom lördagar 11—19).*

Parkavdelningen planlägger stadens parkverksamhet, utför nyanläggningar, underhåll och renhållning av parker och gatuplanteringar samt handhar de särskilda verksamhetsgrenar, såsom lek, musik m. m., vilka äsyfta att befördra parkernas användning för friluftsvistelse. Därjämte biträder parkavdelningen vid projekteringen av sådana gatu- och organelnättningar, på vilka stora estetiska krav ställas.

Hela den under avdelningens förvaltning stående parkarealen utgjorde vid slutet av år 1911 omkr. 7,2 mill. kvm.

För att förse stadens parker och planteringar med erforderligt växtmaterial driver avdelningen trädgårdar med trädskola i Enskede samt med växthus och odlingar av perenna växter vid Haga trädgårdar, som arrenderats till år 1977, i samband varmed staden åtagit sig skötseln av Hagaparken. Anläggningarna få dagligen beses av allmänheten. Parkavdelningen ombesörjer även utfodring av Stockholms vilda fåglar, särskilt änder och småfåglar vintertid.

Lekverksamheten.

Då det visat sig önskvärt att mera direkt omhändertaga och sysselsätta barn, som uppehålla sig i parkerna och på gatorna, igångsatte parkavdelningen år 1937 den s. k. »parkleken». Verksamheten, som tidigare på privat initiativ förekommit mera tillfälligt, har efter hand utvidgats så, att under år 1941 30 lekledarinnor och lekassistenten anlättes på 21 platser. Antalet deltagande barn uppgick år 1941 i medeltal till 1,800 per dag. Utflykter företagas under sommarmånaderna med barnen från de trängre inomstadsparkerna till Hagaparken. Lekverksamhetens övervakande har uppdragits åt en lekiuspektis, ställd direkt under stadsträdgårdsmästaren.

Friluftsmusik m. m.

Friluftsmusik anordnas under månaderna juni—augusti genom av parkavdelningen engagerade musikkörer i ett tjugotal av stadens parker samt i de av staden utförda musikpaviljongerna i Vanadislund, Kronobergsparken, Tantolunden, Vitabergsparken, Vasaparken samt inom Enskede i Margaretaparken. Därjämte anordnas i viss utsträckning sångkonserter. År 1941 hölls 171 friluftskonserter på 22 skilda platser med sammanlagt omkr. 130,000 åhörare. Organiserandet och det närmaste övervakandet av friluftsmusiken handhaves av parkavdelningen.

Anslaget är även avsett till anordnande i Blå hallen i stadshuset av orgelkonserter med fritt tillträde för allmänheten.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 2,674,960 kr.; inkomster: driftbudgeten 401,550 kr.

Stadsträdgårdsmästare (24).

Blom, H. E. M.

Trädgårdstekniker (19).

Johansson, A.

E. o. parkinspektör (XVIII).

Johnselius, A., trädgårdsmästare (1 kl.) (14).

Förste kammarskrivare (17).

Ihrman, L.

E. o. kammarskrivare (XV).

Goude, J. E.

En extra trädgårdstekniker (5,100 kr.), sju trädgårdsmästare (1 kl.) (14), därav två vakanta, två e. o. trädgårdsmästare (1 kl.) (XIV), ett e. o. trädgårdstekniskt biträde (XI), fem extra trädgårdstekniska biträden (4,260—3,540 kr.), sju extra verkstäder, därav en vakant (3 kl.) (4,080—3,780 kr.), två e. o. förste kontorister (X), ett extra första kontorsbiträde (3,000 kr.), tio extra kontorister (3,660—3,000 kr.), ett extra ritbiträde (2,760 kr.), fyra extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), sex extra expeditionsvaktsbiträden (3,000—1,020 kr.) samt sommartid 657 och vintertid 274 arbetare, varav 60 resp. 27 hos entreprenörer.

Renhållningsavdelningen.

Lilla Nygatan 5, St. (postadress: postfach 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—14,30.

Renhållningsavdelningen ombesörjer gatu- och avträdesrenhållning inom staden, åtager sig gardsrenhållning, mottager sopor och annat avfall samt tillser, att avfallet oskadliggöres och så vitt möjligt ekonomiskt utnyttjas.

Till avdelningen höra renhållnings- och soplastningsstationerna, sopförbrännings- och el. kraftanläggning vid Lövsta, järnvägen Spånga—Lövsta samt avdelningens verkstäder och gatukontorets verkstad.

Författningar. Ordningsstadgan för rikets städer, fastställd av k. m. t. 24 mars 1868, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 270). ÖA:s kung. med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad ordningsstadgan för rikets städer innehåller 11 jan. 1869, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 279 och Kf 1941: nr 50). Hälso-

GN

vårdsstadgan för riket, fastställd av k. m:t 19 juni 1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 366 och Kf 1941: nr 44). ÖA:s kung. ang. särskilda föreskrifter om renhållningen inom egendomarna i huvudstaden 31 mars 1892 (»renhållningsstadgan»), med ändr. 15 jan. 1907, 8 nov. 1912 och 5 april 1927. K. brev ang. kommunens övertagande av fastighetsägarnas bestyr med gaturenhållningen 22 jan. 1898, med ändr. 24 juli 1919 och 29 april 1932. Chefens för finansdep. brev ang. kommunens övertagande av kronans gaturenhållningsskyldighet för sina fastigheter 4 okt. 1901. ÖA:s kung. med ändr. bestämmelser i anledning av kommunens övertagande av gaturenhållningen 22 april 1904. ÖA:s kung. ang. soplastningsstationerna 20 juni 1904 och 8 dec. 1933, ang. transport av avträdesorenlighet 5 april 1905 och ang. fördelningen av soporna 15 jan. 1907 samt 5 april 1927. Taxa å avgift för hämtning av latrin 5 okt. 1922. Taxa för gårdsrenhållning, fastställd av drätselnämndens andra avdelning 1 maj 1918. ÖA:s kung. ang. förbud mot lumpinsamling ur hussopor 17 maj 1919. ÖA:s kung. ang. huvudstadens indelning i budningsdistrikt 19 maj 1932, med ändr. 22 sept. 1939.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 9,651,100 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,334,700 kr.

Renhållningschef (24).

Björkman, A. Å. V.; mottagningstid: 11—11,30.

Renhållningsinspektör (20)

(dessutom personligt lönetillägg 996 kr.).

Hellgren, S. A.; mottagningstid: 10—11.

Extra biträdande inspektör (7,500 kr.).

Franzén, J. A., distriktsföreståndare (17).

Förste kammarskrivare (17).

Neuendorff, H. G.

Kammarskrivare (15).

Dahlén, S. M.

E. o. ritare (XIV).

Högvist, S. H.

Kontorsassistent (13).

Jansson, K. G.

En *extra förste kontorsskrivare* (3,300 kr.), en *extra ritare* (3,540 kr.), en *extra kontorist* (2,940 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), tre *extra expeditiönsvaktsbiträden* (2,580—1,560 kr.).

Renhållningsstationen för Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgården, Hjorthagen och Ek-lagen.

Valhallavägen (i närheten av östra järnvägsstationen), *Va.*; t. 32 26 76, 33 62 23; *kontorstid*: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Andersson, R. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), två *tillsyningsmän* (12), en *e. o. tillsyningsman* (XII), en *extra tillsyningsman* (3,780 kr.), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1942 års början) 141 *arbetare*.

Renhållningsstationen för Norrmalm, Vasastaden, Kungsholmen och Bromma församling.

Norrbackagatan 31, Va.; t. 33 99 62, 33 99 63, 33 99 64; *kontorstid*: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Jägerdal, S. A., verkmästare (15), *tf.*

En *extra förste kontorsskrivare* (3,300 kr.), en *extra kontorist* (2,940 kr.), tre *tillsyningsmän* (12), tre *e. o. tillsyningsmän* (XII), en *e. o. förman* (X) samt (vid 1942 års början) 214 *arbetare*.

Renhållningsstationen för Södermalm, Staden Mellan Broarna, Brännkyrka och Enskede församlingar.

Åsögatan 88, Sö.; t. 43 38 19, 43 45 43; *kontorstid*: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Björling, J. E.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *extra kontorist* (2,940 kr.), fyra *tillsyningsmän* (12), en *e. o. tillsyningsman* (XII), en *e. o. förman* (X), en *extra tillsyningsman* (4,080 kr.) samt (vid 1942 års början) 218 *arbetare*.

Verkstaden.

Kellgrensgatan 14, K.; t. »gatunämnden».

Extra verkstadsingenjör (7,380 kr.).

Stenhardt, J. O., konstruktör (16).

Verkmästare (1 kl.) (15).

Bergholm, B. S. G.

En *förste kontorsskrivare* (11), en *e. o. verk-mästare* (2 kl.) (XIV), två *e. o. verk-mästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förrädmästare* (XII), en *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *första kontorsbiträde* (7), en *extra kontorist* (2,760 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (3,624 kr.) samt (vid 1942 års början) 86 *arbetare*.

Budningskontor.*Lilla Nygatan 5, St.; 9—15.*

Ett kontorsbiträde (5).

Sopförbränningsanläggningen vid Lövsta.*Hässelby villastad; t. Hässelby villastad 4 och 403; kontorstid: 9—16.*

Sopor, latrin och övrigt avfall, som emottagas vid sopplastningsstationerna, utforslas till den för ändamålet inköpta egendomen Lövsta vid Mälaren, varest maskinella anordningar för avfallets vidare behandling finnas.

Extra maskinmästare (5,160 kr.).

Forsslund, A. W.

En kontorstskrivare (9), en extra verk-mästare (3 kl.) (4,140 kr.), en e. o. förman (X) samt (vid 1942 års början) 88 arbetare.

Stockholms stads brandkår.

Johannes brandstation: Malmskillnadsgatan 64, C.; t. »brandkåren» (växel för anmälan om eldsvådor, sjukdoms- och olycksfall samt för tjänstemeddelanden). Katarina brandstation: Tjörhovsgatan 11, Sö.; Liljeholmens brandstation: Grönbrink nr 3, Stockholm 9; Kungsholmens brandstation: Kronobergsgatan 2, K.; Östermalms brandstation: Artillerigatan 69, Ö.; Bromma brandstation: Ulvsundavägen 30, Ulvsunda.

Samtliga brandstationer stå i förbindelse med brandkårens telefonväxel.

Det åligger varje stad att i enlighet med bestämmelserna i brandstadgan den 15 juni 1923 vidmakthålla ett brandväsen, som kan anses tillfredsställa skäliga anspråk på trygghet mot skada av brand. Brandväsendets angelägenheter handhas i Stockholm av gatunämnden.

Brandchefen är i första hand ansvarig därför, att stadens brandväsen är i överensstämmelse med brandordningen till alla delar ändamålsenligt ordnat. Han är därjämte skyldig att iakttaga, vad brandstadgan rörande hans befattning innehåller. Brandchefen är brandkårens befälhavare och såsom sådan berättigad till ovillkorlig lydnad från övriga befälets och manskapets sida.

Brandchefen tillsättes av gatunämnden; där ej stadsfullmäktige annorledes besluta, sker tillsättningen å viss tid, högst sex år, allt efter nämndens beprövande. Övrigt befäl vid brandkåren tillsättes av nämnden medelst förordnan-

de tills vidare. Befattningarna som brandman och brandförman tillsätts av brandchefen medelst förordnande tills vidare. Icke-ordinarie brandman antages av brandchefen medelst kontrakt.

För tillkännagivande av eldsvåda finnes en brandtelegraf med å lämpliga ställen inrättade brandskåp, traktvis förbundna med brandstationerna, polisstationerna och högvakten. Därjämte finnes direkt telefonförbindelse med vattenledningsverkets kontor, Torsgatan 30. Överståthållarämbetet kungör två gånger om året, varest brandskåpen finnas uppsatta.

Brandkåren har numera sin personal fördelad på sex stationer, nämligen Johannes, Katarina, Liljeholmens, Kungsholmens, Östermalms och Bromma. Dessutom finnas utom den egentliga staden två redskapsskjul uppförda i Södertörns villastad. Med Sundbybergs stad har avtal träffats om biträde av Sundbybergs brandkår vid eldsvåda inom Mariehälls och Bällsta samhällen. Ett flertal utanför Stockholm belägna samhällen och socknar har träffat avtal med staden om biträde vid eldsläckning mot överenskommen ersättning.

Till brandkårens förfogande stå f. n. 15 automobilmotorsprutor, 2 bogserbara motorsprutor och 28 andra för brandskyddsverksamheten avsedda automobiler. (Betr. sjukvagnar m. m. se nedan.) Härtill komma sjösprutorna St Erik och Phoenix.

Huruvida brandkåren må användas till släckning av eldsvåda, som utbrutit utanför stadens område, prövas och avgöres av brandchefen.

För övertäckande av att vad i byggnads- och brandordningarna eller eljest till förekommande av eldfara eller till lättnad för elds släckande finnes föreskrivet vederbörligen iaktages ävensom att föreskriven brandredskap finnes och i gott skick underhålls, förrättas under brandchefens inseende brandsyn av vid brandkåren anställd officer. Där fråga är om rivning av eldstad, äger icke förrättningsmannen meddela beslut, innan han hört två sakkunniga av stadsfullmäktige utsedda personer (jfr sid. 192). Vid brandsyn äger brandchefen påkalla biträde av stadsarkitekten, med rätt för denne att därvid sätta annan i sitt ställe. Brandchefen bestämmer, vilka byggnader, lägenheter m. m., som skola synas, ävensom tiden härför. Det åligger honom att därom förut underrätta vederbörande husägare eller lägenhetsinnehavare. Tiden för efterbesiktning bestämmes vid brandsyn av syneman.

Rörande sotning se sid. 55.

Sjuk- och djurtransportväsendet utgör en del av brandkårens verksamhet. För verkställande av sjuktransporter finnas f. n. 13 sjukvagnar och för djurtransporter (sjuka och döda djur) tvännen kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler. (Se vidare under sjukhusdirektionen sid. 146.)

Författningar. K. brandstadgan 15 juni 1923, med ändr. 13 maj 1932 (se Kfh 1941; sid. 505). K. förordning ang. rätt för länsstyrelse att meddela förelägganden i vissa brandskyddsärenden 30 aug. 1941. Brandordning för Stockholm 19 juli 1924, med ändr. (se Kfh 1941; sid. 516). Instruktion för manskapet vid Stockholms brandkår 1893. Bestämmelser ang. uniformspersedlar för brandkåren, fastställda av drätselnämndens första avdelning och gatunämnden 7 dec. 1915, med ändr. 8 juni 1916, 2 jan. 1920, 8 jan. 1930 och 25 april 1934. ÖA:s kung. ang. sotningen i huvudstaden: 29 mars 1938, med ändr. 17 sept. 1938, 30 jan. 1939 och 27 nov. 1940 (indelning i sotningstrakter), 12 nov. 1929, med ändr. 29 mars 1938, 24 jan. och 9 maj 1941 (taxa för sotning) (se Kf 1941: nr 1) (ävensom brandordningen §§ 21—34, se ovan).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 3,591,023 kr.; inkomster: driftbudgeten 225,983 kr.

Brandchef (C).

Selldén, H. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1944); träffas å expeditionen, Malmskillnadsgatan 64, C. (Johannes brandstation): vardagar (utom tisdagar) 13—15 (dag före sön- och helgdag 13—14); t. »brandkåren».

Vice brandchef (23).

Arve, E. A. M.

Brandingenjör (22).

Kvarneby, H. B.

Förste brandkaptener (20).

Mohlin, K. A. T., tjl.; **Grill,** C. P. A.; **Ekelund,** K. R.; **Palmquist,** W. H., *tf.*

Andre brandkaptener (18)

(nuv. inneh. åtnjuta avlöning enligt lönegrupp 19).

Palmquist, W. H., tjl. (se ovan); **Skogsberg,** J.-E.; **Hildebrand,** B. E., *tf.*

Överbrandmästare och verkmästare (17).

Bergedahl, J. C.

Överbrandmästare och redogörare (16).

Bergström, C. S.

Kontorsassistent (13).

Hellgren, J. Y.

Nio *brandmästare* (14), två *e. o. brandmästare* (XIV), en *verkmästare* (2 kl.) (14), fyrtiofem *brandförmän* (11), tvåhundra-trettiofyra *brandmän* (9), trettiofyra *icke-ordinarie brandmän* (2,760—2,520 kr.¹), en *e. o. hantverkare* (VII), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), nio *e. o. linjemontörer* (IX).

Under nu rådande förhållanden är brandkåren avsevärt utvidgad med tillfälligt anställt och frivilligt manskap.

Sakkunniga vid brandsyn.

Enligt brandstadgan den 15 juni 1923 äger i stad, där brandsyn förrättas av endast en person, förrättningsmannen icke meddela beslut om rivning av eldstad, innan han hört två sakkunniga personer, vilka jämte två suppleanter för dem årligen skola utses av stadsfullmäktige att vid dylika tillfällen närvara (jfr ovan).

Sakkunniga.

Johansson, E. J., verkmästare; **Sundström,** K. V., byggnadsinspektör.

*Suppleanter*²): **Dahlberg,** G. A., byggnadsinspektör; **Söderlund,** O. S., kakelugnsmakare.

¹) Till dem av personalen vid brandkårens verkstäder och till de automobilförare vid brandkåren, vilka voro i tjänst före den 1 juli 1937, utgår ett tilläggsarvode av 180 kr.

²) Suppleanterna skola inträda i den ordning, de här äro upptagna.

Stockholms stads kyrkogårdsnämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Kyrkogårdsnämnden.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 546); t. 23 28 10. Sessionstid: i regel första tisdagen i varje månad kl. 15 30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Genom k. förordning den 29 april 1886 inrättades en kyrkogårdsnämnd i Stockholm, utsedd av stadsfullmäktige och de territoriella församlingarna. Nämnda förordning upphävdes den 16 maj 1924 och i stället förordnades, att värden av de Stockholms stad tillhöriga eller åt staden upplåtna kyrkogårdarna skulle utgöra en för hela staden gemensam angelägenhet, vilken staden såsom kommun hade att besörja. Genom stadsfullmäktiges beslut den 15 okt. 1923 och k. m:ts beslut den 23 maj 1924 erhöll *Stockholms stads kyrkogårdsnämnd* fr. o. m. den 1 juni 1924 ny organisation, som ändrats genom instruktion, antagen av stadsfullmäktige den 23 sept. 1940, fastställd av överståthållarämbetet den 20 nov. 1940 och gällande fr. o. m. den 1 dec. 1940.

Kyrkogårdsnämnden har till uppgift att handhåva förvaltningen av de staden tillhöriga eller åt staden upplåtna begravningsplatserna med allt vad därtill hörer, ävensom övriga begravningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att uppgöra och till stadsfullmäktige för fastställelse överlämna förslag till bestämmelser angående avgifter och övriga villkor för nyttjanderätt till gravplats. Under kyrkogårdsnämnden lyder kyrkogårdsförvaltningen, vars chef är direktören.

Enligt instruktionen för kyrkogårdsnämnden består nämnden av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av Stockholms domkapitel samt fem av stadsfullmäktige. För ledamot, utsedd av domkapitlet, tillsättes i enahanda ordning suppleant; för övriga ledamöter väljas fem suppleanter av stadsfullmäktige. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämndens direktör äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att

därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Under kyrkogårdsnämndens förvaltning stå två begravningsplatser, nämligen norra begravningsplatsen och södra begravningsplatsen, den senare bestående av tvenne områden, Sandsborgskyrkogården och Skogskyrkogården. Å norra begravningsplatsen finnas två gravkapell (förutom ett å katolska och ett å mosaiska församlingarnas begravningsplatser). Å Skogskyrkogården finnas Heliga Korsets kapell, som jämte Trons kapell och Hoppets kapell utgör Skogskyrkogårdens huvudkapellanläggning med tillhörande krematorium, samt Skogskapellet och Uppståndelsekapellet och å Sandsborgskyrkogården Sandsborgskapellet. Antalet gravkapell å södra begravningsplatsen är sålunda sammanlagt sex. Å norra begravningsplatsen finnes ett Svenska eldbezängelseföreningen tillhörigt krematorium med jordfästningskapell och kolumbarium.

De av katolska och mosaiska församlingarna anlagda särskilda begravningsplatserna inom norra begravningsplatsens område stå icke under kyrkogårdsnämndens förvaltning.

Författningar. K. förordn. om värden av vissa kyrkogårdar i Stockholm 16 maj 1924. Instruktion för Stockholms stads kyrkogårdsnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940. K. brev 27 aug. 1886 ang. gamla kyrkogårdens utanför Norrtull överlämnande till kyrkogårdsnämndens vård och förvaltning. Instruktion för kyrkogårdsnämndens [kamerare, numera direktör], antagen av nämnden 3 nov. 1936. Instruktion för de hos Stockholms stads kyrkogårdsnämnd anställda organisterna och deras ställföreträdare, fastställd av kyrkogårdsnämnden 15 sept. 1931. Bestämmelser rörande Stockholms stads begravningsplatser, utg. av kyrkogårdsnämnden i maj 1941. Taxa å avgifter för nyttjanderätt till gravplatser å stadens begravningsplatser, godkänd av SF 2 dec. 1940. Taxa å avgifter för begagnande av de under kyrkogårdsnämndens förvaltning ställda begravningsplatser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1941. Taxa å avgifter för underhåll m. m. av gravar å Stockholms norra och södra begravningsplatser, beslutad av kyrkogårdsnämnden 7 nov. 1939.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 2,437,755 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 150,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,551,440 kr.

KN

Kyrkogårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.;
t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla
vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Bengtson, H. G. V., kyrkoherde (utsedd av
domkapitlet).

*Carlsson, H. T., slöjdlärare.

*Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stads-
fullm.

Lindqvist, G. R., redaktör, stadsfullm.

Pålsson, E. A. V., slöjdlärare.

Suppleanter.¹⁾

*Ankar, G. A., kyrkoherde (utsedd av dom-
kapitlet).

*Holmberg, O. V., direktör.

Hultman, P. G., verkst. direktör.

Johrén, C. J., kontrollör, stadsfullm.

Nyberg, J. S., skräddarmästare.

*Sönberg, E. Hj. H., renhållningsarbetare, stads-
fullm.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare (se sid. 184).

Tjänstedelegerade.

Johansson-Visborg, Anna S.; Larsson, Yngve G.
R.; Pålsson, E. A. V.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se
sid. 184).

Kyrkogårdsnämndens expedition.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stock-
holm 1; postgirokonton nr 546); t. 23 28 10
(växel); expeditionstid: helgfria dagar 10
—14,30, lördagar och dag före helgdag
10—14, under april även 16,30—18.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vice ord-
föranden och ledamöterna hrr Carlsson och Pål-
sson samt fröken Johansson vid förfall i första
hand ersättas av suppleanterna hrr Nyberg
Sönberg och Johrén i nu nämnd ordning samt
ledamöten hr Lindqvist i första hand av supp-
leanterna hrr Holmberg och Hultman i nu
nämnd ordning.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
147,510 kr.; inkomster: driftbudgeten 100 kr.

Direktör (A).

Karlsson, E. A.; mottagningstid: 10—11.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Attermark, J. H. T.; träffas säkrast 10—11.

Underingenjör (17).

Lund, C. H.

Kammarsskrivare (15).

Johansson, f. Whitlock, Irma E.

Extra kontorsassistent (5,160 kr.).

Fors, M. W.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Fors, M. W., tjf. (se ovan), tf. Askner, f. Wes-
termark, D. E. (Lisa).

Arkitekt för granskning av grav- vårdsritningar m. m. (5,400 kr.).

Hult, O. O.; träffas helgfria tisdagar 17,30—19
och fredagar 10—11,30 samt under tiden
april—juni även helgfria måndagar, onsdagar
och torsdagar 10—11,30.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o.
första kontorsbiträde (VII), ett kontors-
biträde (5), en expeditiönsvakt (6), en extra
ritare (3,000 kr.).

Stockholms stads norra begravnings- plats.

Utanför Norrtull; t. 27 26 40 (växel);
expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lör-
dagar och dag före helgdag 10—15,30.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
959,789 kr., kapitalbudgeten (att täckas med
lånemedel 60,000 kr.); inkomster: driftbudgeten
689,150 kr.

Kyrkogårdsinspektör (17).

Cato, H. A. A.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Eriksson, C. I.

Två verkmästare (2 kl.) (14), tre verk-
mästare (3 kl.) (12), en e. o. verkmästare
(3 kl.) (XII), en extra verkmästare (3,900
kr.), ett e. o. första kontorsbiträde (VII),
ett e. o. kontorsbiträde (V).

Dessutom arbetare (vintern lägst 53, som-
maren högst 112) och arbeterskor (vintern
lägst 3, sommaren högst 255).

**Stockholms stads södra begravnings-
plats.**

*Utanför Skanstull; t. 49 25 80 (växel);
expeditionstid: helgfria dagar 10—17, lör-
dagar och dag före helgdag 10—15,30.*

*Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
1,330,456 kr., kapitalbudgeten (att täckas med
lånemedel 90,000 kr.); inkomster: driftbudgeten
862,190 kr.*

Kyrkogårdsinspektör (17).

Ruthner, C. G.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Östedt, F. H.

*Två verkmästare (2 kl.) (14), en e. o.
krematorieföreståndare (XIII), en verk-
mästare (3 kl.) (12), två e. o. verkmästare
(3 kl.) (XI), två e. o. krematoriebiträden
(XI), tre extra krematoriebiträden (3,792—
3,780 kr.), en extra verkmästare (3,780 kr.),
ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett
e. o. kontorsbiträde (V).*

*Dessutom arbetare (vintern lägst 56, som-
maren högst 117) och arbetserskor (vintern
lägst 5, sommaren högst 348).*

Stockholms stads hälsövrårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Hälsövrårdsnämnden.

Vasagatan 6, C. (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonto nr 50324); t. »hälsövrårdsnämnden». Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag kl. 14.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

1862 års kommunalförordning upptog bland stadens verkställande myndigheter en sundhetsnämnd för handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården. Fr. o. m. år 1878 övertogs dessa bestyr, bl. a. jämlikt 1874 års hälsövrårdsstadga, av *Stockholms stads hälsövrårdsnämnd*.

Enligt hälsövrårdsstadgan för riket den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsövrårdsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsövrårdsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsövrårdsnämnden skall sålunda övervaka efterlevnaden av i hälsövrårdsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsövrården, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten- och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m.

Genom beslut den 22 dec. 1932 har stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, uppdragit åt hälsövrårdsnämnden i Stockholm att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhava förvaltningen av stadens laboratorier, desinfektionsanstalt, isoleringsanstalt, avlusningsanstalt och karantänsstallar samt de fristående poliklinikerna, polikliniken för könssjuka å St Görans sjukhus samt tuberkulosbyrån, ävensom att handlägga ärenden rörande stadsdistriktsläkarnas, stadsjuksköterskornas och de kommunalt anställda barnmorskornas verksamhet.

Genom beslut den 15 juni 1939 har stadsfullmäktige med ändring av tidigare gällande bestämmelser uppdragit åt sjukhusdirektionen att fr. o. m. den 1 jan. 1940 handhava förvaltningen av skolhemmet för astmasjuka, stadens bakteriologiska och kliniska laboratorier, de fristående poliklinikerna, polikliniken för könssjuka

å St Görans sjukhus samt Vårby konvalescenthem, ävensom att handlägga ärenden rörande stadsjuksköterskornas verksamhet.

Då sjukvårdsberedningen i stället för hälsövrårdsnämnden fr. o. m. den 1 jan. 1942 är epideminämnd och barnmorskestyrelse i Stockholm, sorterar numera Epidemisjukhuset och distriktsbarnmorskorna under sjukhusdirektionen.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken omhänderhaves av sjukhusdirektionen, se sid. 117.

Hälsövrårdsnämnden består i enlighet med 2 § hälsövrårdsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Genom kungl. brev den 31 jan. 1941 upphävdes tidigare gällande föreskrift angående sammansättningen av Stockholms stads hälsövrårdsnämnd. Tillika förklarades, att stadsfullmäktige före den 1 april 1941 skulle företaga val av nämnd för tiden 1 april 1941—31 dec. 1943. Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för ovannämnda tid skedde den 17 mars 1941 och för åren 1942—1945 den 1 dec. 1941.

Författningar m. m. Hälsövrårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. 19 mars 1920, 26 sept. 1921, 30 maj 1930, 5 juni 1931, 30 dec. 1932, 28 juni 1935, 26 juni 1936, 13 maj 1937, 16 dec. 1938 och 19 juli 1941 (se Kfh 1941: sid. 366 och Kf 1941: nr 44). Tuberkulosförordning den 31 mars 1939 (se Kfh 1941: sid. 1052). Instruktion för Stockholms stads hälsövrårdsnämnd 3 mars 1941, med ändr. 31 jan. 1942. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsövrårdsnämnden och sjukhusdirektionen. Stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1939 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsövrårdsnämnden till sjukhusdirektionen. Instruktion för hälsövrårdsnämndens sekreterare och ombudsman 13 jan. 1942 (Kf 1942: nr 2). Reglemente för de under Stockholms stads hälsövrårdsnämnd lydande befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av hälsövrårdsnämnden 14 febr. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för sköterske-

och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid stadens sjukhus och polikliniker samt Orhems barnkoloni. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för vissa biträden vid hälsovårdsnämnden, gällande fr. o. m. 1 april 1940 och 1 jan. 1939.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 2,369,860 kr.; inkomster: driftbudgeten 87,900 kr. (därav bidrag och ersättning av statsmedel 6,600 kr.).

Hälsovårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

*Carlsson, Abel E., kamrerare.

Vice ordförande.

*Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handels-
idkarska, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

Adolfsson, F. K., kassör.

*Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stads-
fullm.

Suppleanter.¹⁾

*Axelman, A. L., byråföreståndare.

Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskol-
lärarinna, stadsfullm.

*Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna,
stadsfullm.

*Pehrzon, V. M., direktör.

Wallenberg, G. O., verkst. direktör, stadsfullm.

Kassaförvaltare.

Rietz, A. E.; Adolfsson, F. K. (suppl.).

Sekreterare och ombudsman.

Hägemark, C. L. A.; t. »hälsovårdsnämnden»;
mottagningstid: 10—11.

E. o. notarie (XIX).

Hägemark, C. L. A. (se ovan).

* Angiver att vederbörande ledamot (suppleant) skall avgå med utgången av år 1943.

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hrr Bengtsson, Adolfsson och fröken Johansson skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna fru Hermansson och hrr Pehrzon och Axelman i nu nämnd ordning och vice ordföranden i första hand av suppleanterna hr Wallenberg och fru Jeansson i nu nämnd ordning.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens, Sachsska barnsjukhusets och Eastmandirektionens räkenskaper och förvaltning under näst-följande år.

Andersson, A. H., kassör.

Breding, G. E., förste stationsskrivare.

Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman, stads-
fullm.

Holm, K. I., järnarbetare, ordf.

Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter:

Ahlström, E. A., försäljningschef.

Hjertén, H. I., civilingenjör.

Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.

Hälsovårdsnämndens expedition.¹⁾

*Vasagatan 6, C. (postgirokonton nr 50324);
t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid:
10—12, 13—15, lördagar 10—12, 13—14.30.*

Den dagliga ledningen av hälsovårdsförvaltning-
en tillkommer förste stadsläkaren (se sid. 199),
som varje söckendag å av nämnden bestämd tid
är tillstädes å nämndens expedition, varest även
sundhetsinspektörerna (se sid. 205), förste och
andre stadsveterinärerna (se sid. 205), bostads-
inspektören (se sid. 208) och byråingenjören (se
sid. 205) träffas dagligen å vissa tider (se nedan).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 200,320
kr.; inkomster: driftbudgeten 3,500 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottag-
ningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Bjurström, O. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 13—14.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottag-
ningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

von Zweigbergk, K. G.; t. 23 05 65; mottag-
ningstid: 15—16.

¹⁾ Viss personal är t. v. gemensam för hälso-
vårdsnämndens expedition och sjukhusdirektörs-
kontoret; jfr sid. 115.

HN

Bostadsinspektör (23).

Yllner, C. A. T.; mottagningstid: 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsöförvårdsnämnden»; mottagningstid: 13—15.

Extra ingenjör.

Blomberg, T. H.

Laboratorieföreståndare (21)

(å indragningsstat).

Sundberg, T.

Aktuarie (19)

(föreståndare för pensionsbyrån)

(befattningen uppförd å fattigvårdsnämndens stat).

Jacobsson, C. M. (se sid. 250).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lundberg, I.; t. »hälsöförvårdsnämnden» och 11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A.

Kontorsassistenter (13).

Sjögren, Marta; Ahnfelt, Inga L., fru.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

Två kontorsskrivare (9), två första kontorsskrivare (7), två e. o. kontorsskrivare (V), ett extra kontorsskrivare (2,400 kr.), en förrådsförvaltare (360 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Haegerstolpe, K. G. A.

En expeditionsvakt (6), tre automobilförare (7), två av dessa åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 8, en e. o. automobilförare (VII), en e. o. expeditionsvakt (VI), två e. o. telefonister (IV), en extra automobilförare.

Stadsläkare och stadsdistriktsläkare.

(Ang. sjukhusläkarna se under de särskilda sjukhusen, sid. 119 ff.; ang. sundhetsinspektören, förste och andre stadsveterinären, bostadsinspektören m. fl. se under hälsöförvårdsinspektionen, sid. 203, och bostadsinspektionen, sid. 207.)

Förste stadsläkaren tillsättes i den ordning k. m:t bestämmer. Förste stadsläkaren är förman för stadens övriga tjänsteläkare och chef för den under hälsöförvårdsnämnden lydande personalen. Honom åligger särskilt att fullgöra ej mindre vad enligt allmänna läkarinstruktionen

tillkommer förste provinsialläkare och stadsläkare, i den mån icke stadsläkares åligganden tillkomma andre stadsläkaren eller stadsdistriktsläkaren, än även att bereda och föredraga ärenden, som enligt den för hälsöförvårdsnämnden gällande instruktionen ankomma på nämnden att handlägga samt ombesörja verkställigheten av nämndens beslut, att av stadsdistriktsläkarna varje vecka mottaga uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsöförvårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av de sålunda inkomna uppgifterna, att med biträde av stadens statistiska kontor årligen utarbete berättelse över hälsöförvårdsnämndens verksamhet, samt att varje söckendag å tid, som hälsöförvårdsnämnden bestämmer, vara för allmänheten tillgänglig i nämndens expedition.

Andre stadsläkaren tillsättes på enahanda sätt som förste stadsläkaren. Det åligger andre stadsläkaren särskilt: att verkställa rättsmedicinska undersökningar samt avgiva utlåtanden och intyg till myndigheter och enskilda personer, allt i enlighet med allmänna läkarinstruktionen föreskrifter för provinsialläkare, att å sökande, som inställer sig å hans ämbetsrum, meddela erforderligt läkarbetyg för inträde å försörjningsavdelning av stadens fattigvårdsanstalter, samt att varje söckendag å tid, som överståthållarämbetet bestämmer, vara tillstädes å sitt ämbetsrum.

Stadsdistriktsläkarna tillsättes av hälsöförvårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning meddela sjukvård åt sjuka, som äro medellösa eller omhändertagits av polismyndighet samt åt barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden, ävensom sjuka tillhörande den stadens tjänstepersonal som är tillförsäkrad rätt till fri läkarvård och icke enligt gällande föreskrifter är hänvisad till särskild läkare för erhållande av dylik vård, att till intagning å sjukvårdsinrättning anmäla dem som icke lämpligen kunna skötas i hemmet, börande därvid intyg över den sjuknes tillstånd avgivas enligt fastställt formulär, att utan särskild ersättning utfärda intyg för personer, som söka eller åtnjuta understöd av fattigvården eller omhändertagits av barnavårdsnämnden eller söka inträde å stadens fattigvårds- eller barnavårdsanstalter eller söka pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring och som vid verkställd besiktning funnits äga nedsatt arbetsförmåga, skolan i det sistnämnda fallet intyget utfärdas enligt fastställt formulär; för intyg åt person med hemortsrätt utom staden äger dock läkaren utfärdad särskild ersättning av fattigvården; att då dödsfall inträffat inom distriktet på grund av sjukdom, under vilken läkar-tillsyn icke åtnjutits, på anmodan företaga sådan undersökning om sjukvårdsförloppet och besiktning av liket, som för dödsorsakens utrönande erfordras, att över sådana förhållanden, vilka kunna utöva menligt inflytande på det allmänna hälsotillståndet, hava noggrann tillsyn och, där

omständigheterna sådant påkalla, därom göra anmälan hos förste stadsläkaren, att, om han därtill förordnas, vara ympare inom anvisat ymningsdistrikt.

Stadsdistriktsläkare bör, där hälsovårdsnämnden icke finner skäl medgiva undantag, hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Betr. av staden tillhandahållen barn-morskevård se sid. 140.

Betr. stadssjuksköterskor se sid. 140.

Instruktioner m. m. K. brev till ÖÅ ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm 17 juni 1881. Instruktion för förste och andre stadsläkarna samt stadsdistriktsläkarna, fastställd av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941 (Kf 1941: nr 2).

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E. (se sid. 197); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Andre stadsläkare (21)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 23).

Hultkvist, G. E.; Kornhamnstorg 4, St.; t. 10 05 11; mottagningstid: 9,30—10,30.

Läkardistriktet.¹⁾

Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Engström, R. O.; mottagning: Kornhamnstorg 4, St.; t. 10 46 92 (bostaden: 40 35 37); mottagningstid: 9—10.

Norrmalms läkardistrikt

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Heineman, I. D.; Kungsgatan 3, C.; t. 10 65 50; mottagningstid: 10—11.

Kungsholms läkardistrikt

(omfattande Kungsholms församling).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Österberg, J. H.; Kungsholmstorg 16, K.; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 9,30—10,30.

¹⁾ Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934 (Kf 1934: nr 24), 13 maj 1938 (Kf 1938: nr 24) och 13 juni 1939 (Kf 1939: nr 18); vissa provisoriska förändringar i distriktsindelningen hava dock under hand vidtagits.

S:t Görans läkardistrikt

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Lindhagensgatan till Mälaren).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ottander, C. O. C.; S:t Eriksgatan 23, K.; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, fredagar 11—11,30.

Fredhalls läkardistrikt

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och [provisoriskt] Lindhagensgatan till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Friberg, C. F. S.; Drottningholmsvägen 78, K.; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

Mattens läkardistrikt

(omfattande Matteus församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Magnusson, A. B. F.; Rörstrandsgatan 3, 1 tr., Va.; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30.

Gustav Vasa läkardistrikt

(omfattande Gustav Vasa församling).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Kåge, G. M.; Drottninggatan 108, Va.; t. 30 49 99; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 8,30—9.

Johannes läkardistrikt

(omfattande Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling, som ligger norr om Oden-gatan och väster om järnvägen Stockholm—Rimbo, kv. Roslagsbanan dock [provisoriskt] i sin helhet tillhörande Östermalms västra läkardistrikt).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Dalén, K. L. E.; Tegnérgatan 15, Va.; t. 10 52 23; mottagningstid: 9,30—10,30.

Östermalms västra läkardistrikt

(omfattande den del av Engelbrekts församling, som ligger söder om Odengatan och öster om järnvägen Stockholm—Rimbo, med kv. Roslagsbanan [provisoriskt] i sin helhet inräknat, ävensom västra delen av Hedvig Eleonora församling, med gräns i Sibyllegatan från Strandvägen, samt Storgatan och Jungfrugatan).

HN

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rülcker, E. R. A. O.; Nybrogatan 28, 4 tr., Ö.; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 9,30—10.

Östermalms östra läkardistrikt

(omfattande Oscars församling samt östra delen av Hedvig Eleonora församling, med gräns i Sibyllegatan från Strandvägen, samt Storgatan och Jungfrugatan).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Floom, J. A.; Storgatan 10, Ö.; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

Katarina norra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Katarina församling och östra delen av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i Folkungagatan från Renstiernas Gata, samt Götgatan, Högbergsgatan, Kvarngatan och Maria Trappgränd).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rasch, F. W.; Folkungagatan 61, 2 tr., Sö.; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

Katarina södra läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan från Renstiernas Gata, Götgatan och församlingsgränsen västerut samt i söder av Soflagatan från Renstiernas Gata och Blekingegatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Sandborgh, L. A.; Götgatan 58, t. h., 4 tr., Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 10—11.

Sofia östra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skånegatan och Danvikskanalen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Åkerberg, C. L. K.; Folkungagatan 110, 3 tr., Sö.; t. 40 06 04; mottagningstid: vardagar 9—10.

Hammarby läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Soflagatan och i väster av Södermannagatan, ävensom av Sofia församling den del, som ligger söder om Skånegatan och öster om Södermannagatan, samt området öster och söder om Hammarbyleden eller stadsdelen Norra Hammarby).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Pettersson, H. T.; Ringvägen 112, Sö.; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.

Sofia västra läkardistrikt

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Soflagatan och Blekingegatan till församlingsgränsen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Knaust, O. W.; Folkungagatan 50 (Götgatspalatset), 3 tr., Sö.; t. 41 52 26; mottagningstid: vardagar 10—11, sön- och helgdagar 8,30—9,30.

Maria läkardistrikt

(omfattande västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i Maria Trappgränd, Kvarngatan och Högbergsgatan till Banbrinken).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Edrén, F. G.; Hornsgatan 29 B, Sö.; t. 41 48 50; mottagningstid: 9—10.

Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Hulting, C. G.; Hornsgatan 57, Sö.; t. 41 47 88; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—11.

Liljeholmens läkardistrikt

(omfattande [provisoriskt] stadsdelarna Aspudden, Midsommarkransen, Hägersten, Mälarhöjden, Jakobsberg och Sätra).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Berg, Henny M.; Liljeholmsvägen 2, Liljeholmen, Stockholm 9; t. 45 19 40; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 8,30—9.

Gröndals läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Bexelius, J. G.; Långholmssgatan 26, Sö.; t. 43 65 14; mottagningstid: 8,30—9,30.

Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Älvsjö, Herrängen, Långbro, Västberga, Östberga, Liseberg och Orby).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. 47 11 04; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—11 (sept.—maj), 9—10 (juni—aug.).

Enskede läkardistrikt

(omfattande Enskede församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).**Ericsson, V. A.:** Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—10,30.**Bromma läkardistrikt**

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).**Zandén, S. A.:** Kommunhuset, Äppelvikén; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10,30—11.**Epidemisjukhuset.**

Enligt stadsfullmäktiges principbeslut den 15 juni 1939 rörande omorganisationen av kommunalförvaltningen uttalades att epidemivården borde överflyttas till sjukhusdirektionen. Sedan beträffande den allmänna sjukvården ny lagstiftning tillkommit den 20 december 1940 har i enlighet härmed och jämlikt nu antagen instruktion epidemisjukhuset fr. o. m. den 1 jan. 1942 överflyttats till sjukhusdirektionen (se sid. 136).

Stockholms stads desinfektionsanstalt.

*Epidemisjukhuset, Valhallarvägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Inge-
marsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); ex-
peditionstid: 8—17.*

Å anstalten desinfekteras i ngn gång- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektioner och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beträffande desinfektion i bostäder se nedan under hälsovårdsinspektionen (sid. 203).

Stat år 1942. Inkomster: driftbudgeten 1,000 kr.

Stockholms stads tuberkulosbyrå.

Herkulesgatan 1, C.; t. 23 23 95, 23 23 96, 23 23 97; expeditionstid: vardagar 9—14.
Mottagningstider:

för vuxna: måndagar, tisdagar, torsdagar, fredagar 9—10, 18—19 (olika tider för olika församlingar);

för barn över 3 år: onsdagar och lördagar 9—14 (olika tider för olika församlingar);

för barn under 3 år (småbarnspoliklinik): tisdagar, onsdagar, fredagar och lördagar 11—12.

Tuberkulosbyrån har till uppgift att lämna råd och upplysningar till bekämpande av tuberkulos och till förekommande av smittospridning samt att, om den sjuke är medellös eller mindre bemedlad, lämna nödigt understöd. Byrån förvaltas under hälsovårdsnämndens överinseende av en särskild dispensärstyrelse, bestående av fem ledamöter jämte två suppleanter, utsedda av hälsovårdsnämnden. Förste stads-läkaren utövar närmaste tillsynen över byråns verksamhet. Byråns arbete ledes av en föreståndare, som skall vara en legitimerad och i tuberkulosjukdomens diagnos, behandling och profylax kunnig läkare.

Understöd åt sjuka, som anlita byråns hjälp, bestämmas av ett förtroenderåd, bestående av byråns föreståndare och fyra personer med fyra suppleanter, varav hälften utses av hälsovårdsnämnden och hälften av fattigvårdsnämnden, med iakttagande, att upplysning inhämtas från fattigvårdsnämnden, innan understöd utdelas, och att anmälan göres, då utdelning av understöd ägt rum. Ej må understöd lämnas åt sjuk, som icke äger hemortsrätt i Stockholm.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads tuberkulosbyrå, fastställt av hälsovårdsnämnden 12 dec. 1933. Instruktion för under-läkaren vid tuberkulosbyrån, fastställd av hälso-vårdsnämnden 26 jan. 1937.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 710,485 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,000 kr.

Dispensärstyrelse.

Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare, stadsfullm.; **Gullbring, A. G.,** överläkare; **Hermanson, f. Johansson, Agnes E.,** folkskollärarinna, stadsfullm.; **Johansson-Vishborg, Anna S.,** fru, stadsfullm.; **Rietz, A. E.,** förste stadsläkare, ordf.

Suppleanter: **Petersson, f. Dahl, E. Å. R.** (Ella), fru; **Hedelius, A. Hj.,** lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Förtroenderåd.

Jansson, f. Kling, Beda F., fru, **Kjellin, G. V.,** överläkare (se nedan), **Nordgren, f. Johansson, Anna V.,** fru (utsedda av hälsovårdsnämnden); **Carlsson, B. A. B.,** fattigvårdsinspektör, **Johnsson, A.,** redaktör (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Suppleanter: **Lindley, f. Jonsson, Elin J.,** fru, **Wassén, f. Pettersson, Amy K.,** fru (utsedda av hälsovårdsnämnden); **Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd A. M.,** föreståndarinna, **Ström, f. Hånes, Hildegard A.,** fru, stadsfullm. (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Överläkare (21).

Kjellin, G. V. (förordn. t. o. m. 27/5 1943), föreståndare; mottagningstid: 11—13.

HN

Läkare (19).

Lindvall, A. H.

E. o. läkare (XIX).

Naucér, R.; Erlandsson, S. G. G.; Björkquist-Wolontis, Sigrid; Wallén, H. F.; Gentz, C. M. A.

Extra läkare (6,480 kr.).

Nordenfors, B. G.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med Epidemisjukhuset).

Jäderholm, K. B.

E. o. förste underläkare (XXI).

Neumüller, H. E.; Nordgren, B. R.

Läkare vid barnpolikliniken (2,280 kr.).

Gunther, J. G. A.; Jacobsohn, G. L.

Förste kammarskrivare

(7,080 kr.).

Korsner, K. M. H.

E. o. expeditionsvakt (VI).

Magnusson, C. L.

Sex dispensärassistenter (9), en e. o. dispensärassistent (IX), en extra dispensärassistent (4,476 kr.), en röntgensköterska (7), två e. o. byråsköterskor (VI), en extra byråsköterska (4,296 kr.), en kontorskrivare (9), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), tre extra skrivbiträden (2,160 kr.), ett e. o. laboratoriebiträde (VI), ett extra kontorsbiträde å röntgenavdelningen (2,400 kr.), tre städerskor (2,144—1,659 kr.).

Orhems barnkoloni.

Orhems gård, Stockholm 20; t. Södertörns villastad 213.

För tuberkuloshotade barn har tuberkulohyrån anordnat en barnkoloni vid Orhems gård i Enskede församling med plats för 22 barn vintertid och 30 barn sommartid.

E. o. föreståndarinnan (2 kl.) (VII).

Johansson, V. M. M. (Greta).

En kokerska (1 d), ett köksbiträde (1 b), fyra sköterskebiträden (1 b).

Stockholms stads ympningsväsen.

Grundvalen för stadens nuvarande ympningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916, som stadgar,

att varje barn skall ympas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantagande från ympningsplikt medgivnas.

Staden är f. n. indelad i tio ympningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel vederbörande stadsdistriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåtna lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppympling. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ympning i en ympningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förrättas under tiden 5 maj—15 juni och 1—30 sept. å nedan angivna lokaler och tider. Ympning sker å andra tider vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av stadsdistriktsläkare (se sid. 199) ävensom under hela året å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa (se sid. 277).

Författningar. Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppympling, med ändr. (se Skarstedts lagedition). K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppympling avsedda ympare och besiktningsskrivare, med ändr. K. kung. 24 nov. 1916 ang. ersättning av statsmedel för skyddskoppympling.

Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg se texten ovan.)

1:a ympningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Bjurström, O. E., e. o. biträdande sundhetsinspektör; mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6, tisdagar 16—16,30.

2:a ympningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Magnusson, A. B. F., stadsdistriktsläkare; mottagning: Norrtulls sjukhus: barnpolikliniken, Norrtullsgatan 14, torsdagar 14—14,30.

3:e ympningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Floom, J. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14—14,30.

4:e ympningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

Bjurström, O. E., e. o. biträdande sundhetsinspektör; mottagning: polikliniken Kornhamnstorg 4, 2 tr., torsdagar 16—16,30.

5:e ympningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och St Görans församlingar samt Stora och Lilla Essingen).

Appelberg Ulfsparré, Elsa I., prakt. läkare; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, fredagar 16—17.

6:e ympningsdistriktet

(omfattande Högalids församling samt stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden i Brännkyrka församling).

Hulting, C. G., stadsdistriktsläkare; mottagning: Mjölkdroppens lokal, Högalids församlingshus, onsdagar 14,30—15.

7:e ympningsdistriktet

(omfattande Enskede församling).

Ericsson, V. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: Enskede östra skola, läkarummet, fredagar 13—13,30.

8:e ympningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling med undantag av stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden).

Malmgren, G. W. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: posthuset, 1 tr., Älvsjö, fredagar 11—12.

9:e ympningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

Åkerberg, C. L. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: arbetstugans lokal, Nytorpgatan 40, torsdagar 12—12,30.

Svedenius, C. G., tf. överläkare, stadsfullm.; mottagning för späda barn: Mjölkdroppens lokal, Nytorpgatan 44, onsdagar och fredagar 10—11.

10:e ympningsdistriktet

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Sylvan, H. O. K., prakt. läkare; mottagning: Alviks skola, torsdagar 16—17.

Karantänsstationen i Stockholm.

Anmälningar angående besiktning m. m. göras å hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden».

Enligt k. karantänskungörelsen den 4 maj 1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankommer till riket och på grund av beröring med område, vilket förklarats smittat av pest, kolera, fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan anledning medför risk för sådan sjukdoms införande i riket, jämte passagerare, besättning och last underkastas besiktning, isolering m. m. å karantänsstation. Karantänsstationer skola vara anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stockholm. I enlighet med förslag av hälsovårdsnämnden har medicinalstyrelsen föreskrivit, att karantänsstation skall vara förlagd till plats i Värtahamnen strax söder om Lidingöbron. Platsen utmärkes med gulmålad boj. Karantänsläkare (samt ställföreträdare) förordnas av medicinalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara anordnad för mottagande av anmälningar angående besiktning och efterbesiktning.

Författningar. K. karantänskungörelse 4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31 aug. 1938. Medicinalstyrelsens instruktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som omförmälas i karantänskungörelsen 4 maj 1934. Medicinalstyrelsens instruktion för läkare vid karantänsstation 23 juni 1934. K. kung. 4 maj 1934 om rättutrotning å fartyg, med ändr. 4 juni 1937 och 22 sept. 1939.

Karantänsläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Ställföreträdande karantänsläkare.

Ströman, R. A., sundhetsinspektör.

Hälsovårdsinspektionen.

Vasagatan 6 (rörinspektionen: Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr.), C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 8—18 (lördagar 8—16).

Hälsovårdsinspektionen avser att bereda hälsovårdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsovården angår. Inspektionens chef närmast under förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsovårdsnämnden. Till hälsovårdsinspektionen räknas också bitr. sundhetsinspektören, byråingenjören och extra ingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 206); de antagas av hälsovårdsnämnden och veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningsman vid offentlig köttkontroll stadgad kompetens.

HN

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören ällga huvudsakligen: att åt hälsövärdnsinspektionens tillsyningsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsövärdslära och annat, som till deras yrke hörer, att själva eller genom den övriga personalen såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stads-läkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen öförmälda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanster samt den kommunala yrkesinspektionen, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stads-läkaren är sundhetsinspektören skyldig att hans tjänsteåligganden bestrida, såvida han därtill förordnas.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn öfver kött, mjölk och andra animala födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, öfver transporter av hithörande födoämnen samt öfver sådana lägenheter och platser, där animala födoämnen försälas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsövärdnsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillse, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han skall därjämte förestå stadens karantänsanster för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem beförda uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevesta slakthus- och saluhallsstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid ansterlarna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll öfver dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverksstyrelsen öfver ansökningar om entreprenörsrättigheter för avloppsledningar. Sådana ansökningar må icke av industriverksstyrelsen beviljas, med mindre hälsövärdnsnämnden tillstyrkt desamma. Ingenjören har vidare att förrätta till hälsövärdnsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröfver avgiva utlåtande,

ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag och undersökningar, som nämnden, förste stads-läkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsövärdnsnämndens ansterlter för födoämneskontroll åligger att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhållna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhava närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att granska inkomna räkningar och ansterlternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt utgöres hälsövärdnsinspektionen av en extra ingenjör, en inspektör, en underinspektör, 8 förste tillsyningsmän (därav 2 å extra ordinarie stat) och 33 tillsyningsmän (därav 8 å extra ordinarie stat).

Inspektören utövar det närmaste förmanskapet öfver tillsyningsmännen och vägleder dessa vid deras arbete, öfvervakar, att hälsövärdnsnämndens uppmaningar angående avhjäljande av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören är anställd som förman vid den år 1908 tillkomna *rörinspektionen* för tillsyn öfver rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörinspektionen, en vid importkontrollen, en vid mjölkkontrollen, en vid kommunala yrkesinspektionen och fyra vid övrig hälsövärdnsinspektion.

Tillsyningsmännen ålīga huvudsakligen: att vaksamt efterspana befintliga sanitära olägenheter samt att även hava uppmärksamheten fäst på efterlevnaden av de föreskrifter rörande sundheten och snyggheten i staden, vilkas öfvervakande författningsenligt tillhör allmänna polisen, samt, om de finna något i detta avseende att anmärka, därom till inspektören avgiva rapport.

Desinfektion i bostäder verkställes av hälsövärdnsinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Författningar. Hälsövärdnsstadga 19 juni 1919, med ändr. 19 mars 1920, 26 sept. 1921, 30 maj 1930, 5 juni 1931, 30 dec. 1932, 28 juni 1935, 26 juni 1936, 13 maj 1937, 16 dec. 1938 och 19 juli 1941 (se Kfh 1941: sid. 366 och Kf 1941: nr 44). Vissa tillämpningsbestämmelser till hälsövärdnsstadgan 24 okt. och 10 nov. 1919. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten

inom hus och tomtor, fastställt av ÖÄ 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930 (se Kfh 1941: sid. 394). Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomtor i Stockholm, reviderade av hälsövärdnsnämnden 1926. Instruktion för Stockholms [hälsopolis], fastställt av hälsövärdnsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställt av hälsövärdnsnämnden 5 maj 1931. Instruktion för förste och andre stads-veterinärerna i Stockholm, fastställt av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinär-instruktion, fastställt av k. m:t 17 nov. 1933, med ändr. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för biträden vid desinfektion, cyanväterökning och utläggning av rättgift.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 626,440 kr.

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsövärdnsnämnden»; mot-tagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Bjurström, O. E.; t. »hälsövärdnsnämnden»; mot-tagningstid: 13—14.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsövärdnsnämnden»; mottag-ningsstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

von Zweigbergk, K. G.; t. 23 05 65; mottag-ningsstid: 15—16 å Östra Järnvägsgatan 8.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsövärdnsnämnden»; mot-tagningstid: 13—15 (lördagar 13—14).

Extra ingenjör.

Blomberg, T. H.

Förste veterinär vid hälsövärdns-nämndens anstalter för födoämnes-kontroll (22).

Kempe, E. H. (se nedan).

Inspektör (2 kl.) (18).

Lindén, A. G.; t. »hälsövärdnsnämnden»; mot-tagningstid: 13—14.

Underinspektör (15).

Larsson, J. Hj.

Förste tillsyningsmän (14).

Carlbon, B. O. (för mjölkkontrollen); **Holmér, C. E.** (vid rörispektionen); **Tell, E. G.;** **Hellsén, J. A.;** **Sandblom, J.;** **Altbäck, O. H.;** en vakant.

E. o. förste tillsyningsmän (XIV).

Fahlström, A. E. (för kommunala yrkesinspek-tionen); **Grenhagen, A. I.**

Tjugufyra *tillsyningsmän* (12), åtta *e. o. tillsyningsmän* (XII), varav fem vid rörispektionen, fyra vid mjölkkontrollen och två vid kommunala yrkesinspektionen, ett *extra skriv-biträde* (2,040 kr.).

Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsövärdnsstadgan samt andra författningar och hälsövärdnsföreskrifter åligger det hälsövärdnsnämnden att hålla tillsyn över i staden till salu hållna födoämnen och dryckes-varor och att övervaka, att endast enligt lagen ang. köttbesiktning och slakthus besiktigat och stämplat, färskt kött hålles till salu.

Dessutom skall nämnden enligt förordningen ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett handhava undersökning och stämpling av sådana varor samt därjämte enligt hälsövärdnsstadgan utöva kontroll över andra från utlandet till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium samt kontrollbyråer för undersökning dels av utav allmänheten inlämnade eller av hälsövärdnsinspektionen anhallna födoämnen, dels ock av im-porterade födoämnen.

Författningar. Hälsövärdnsstadgan 19 juni 1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 366 och Kf 1941: nr 44). Giftstadgan 7 dec. 1906, med ändr. (se Skarstedts lagedition). Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930 ang. undersökning och bedömning av mjölk, med ändr. 18 april 1934. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus (se Kfh 1941: sid. 827). K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varube-teckningar vid handel med födoämnen, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 406). K. kung. 14 juni 1928 ang. den högst tillåtna vattenhalten i smör. K. förordn. 30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med föreskrifter ang. veterinärundersökning vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och se-nare beträffande stämplat och märken, som under vissa förhållanden berättiga till införsel i riket utav köttvaror och djurfett. Taxa å av-gifter för i Stockholm verkställd undersökning och stämpling av till riket införda köttvaror och djurfett, fastställt av medicinalstyrelsen 28 april 1941. Taxa å avgifter för undersökning av importerade födoämnen (med undantag av köttvaror och djurfett) samt för undersökning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälsö-värdnsnämnden 24 nov. 1920.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 229,640 kr.; inkomster: driftbudgeten 35,500 kr.

HN Kontrollbyråerna för importerade, an- hållna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnvägsgatan 8, C.; t. 23 05 65
(växel); expeditionstid: 9—16, lördagar
9—15 (kassan 10—14, lördagar 10—13).

Undersökningen av importerade födoämnen
verkställes under ordinarie tulltid, och skall an-
mälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

Förste veterinär (22).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel),
efter kl. 17 11 06 00; mottagningstid: 13—14.

Veterinär (20).

Plazikowski, U. E. M.

En tillsyningsman (12), två e. o. tillsy-
ningsmän (XII), åtta mikroskopister (5; tre
av nuv. innehavarna avlönas enl. lönegrupp 6),
en e. o. mikroskopist (V), en kontorsskri-
vare (9), ett e. o. kontorsbiträde (V), tre
vaktmästare (1 kl.) (8), en expeditionsvakt
(6), tre e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII). —
Tre städerskor (1 a). Dessutom extra veteri-
närer, mikroskopister och stämplare i mån
av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd
eller i varje särskilt fall bestämd timavlöning.

Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utan hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk
icke säljas under benämning »barnmjölk», »kon-
trollmjölk» eller annan beteckning, som an-
giver antingen en särskilt sund beskaffenhet
hos mjölken eller ock att den varit föremål för
särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas
endast under villkor, dels att läkare och veteri-
när, som av hälsovårdsnämnden antagits för ut-
övande av tillsyn å produktionen av kontrollerad
mjölk, efter verkställd besiktning av ladugården in-
tygat, att de sanitära förhållandena inom och om-
kring ladugården med därtill hörande inrättningar
samt hälsoföretaget hos den med mjölken syssel-
satta personal och de hygieniska förhållanden,
under vilka densamma lever, äro fullt tillfreds-
ställande, ävensom att ladugården med avseende
på såväl inredning som skötsel tillfredsställer
hygienens fordringar och att samtliga de i lada-
gården uppställda djuren äro friska, och dels att
anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna
godkännas, äro vidtagna för mjölkens behand-
ling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall ladugår-
den stå under tillsyn av läkare och veterinär, som
av hälsovårdsnämnden för detta ändamål antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens
ägare eller innehavare gäldas enligt av hälso-
vårdsnämnden fastställd taxa.

Instruktioner m. m. Instruktion för
kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugår-
dar, från vilka försäljning sker av kontrole-
rad mjölk, fastställd av hälsovårdsnämnden 30
juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka
försäljes kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnäm-
nden fastställt 30 juni 1905. Taxa för kon-
trollläkare och kontrollveterinär för ladugår-
dar, från vilka försäljning sker av kontrollerad
mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställd 9 april
1920. Hälsovårdsnämndens beslut 5 jan. 1932
ang. bemyndigande för förste stadsläkaren att i
förekommande fall återkalla tillstånd till leve-
rans av »kontrollerad mjölk».

Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare; Ströman, R. A.,
sundhetsinspektör.

Kontrollveterinärer.

Kempe, E. H.; von Zweigbergk, K. G.

Hälsovårdsnämndens laboratorium.

Hälsovårdsnämndens bakteriologiska labora-
torium och kliniska laboratorium överflyttades
till sjukhusdirektionen den 1 jan. 1940 (se sid. 144
och 145). Kemiska och biologiska laboratorier
överfördes till Statens institut för folkhälsan
den 1 juli 1941.

Stockholms stads isoleringsanstalt.

Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79;
expeditionstid: hela dygnet.

Isoleringsanstalten är avsedd att användas
för att härbärgera dels personer, som böra stå
under observation för epidemisk sjukdom, dels
personer, som måste beredas bostad i samband
med åtgärder mot smitta eller ohyra i deras hem.
Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan
inom badavdelningen för reningsåtgärder mot
ohyra. Anstalten rymmer, förutom köks- och
förrädslokaler, bostads- och expeditjonsrum samt
tvenne badavdelningar, fjorton rum med plats
för fyrtio personer. Tillsynen över anstalten
utövas av sundhetsinspektören.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
18,590 kr.

Redogörare.

Malmström, E. A. (se sid. 198).

Förestånderska (2,070 kr.).

Jönsson, Edit W.

Anstalter för cyanvätebehandling.

För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 61 00 35.

För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sö.; t. 41 05 80 (tills vidare stängd); anstalten vid Nürnbergsfastigheterna, Högbergsgatan 73, 1 tr., Sö.; t. 40 02 12.

Anstalterna hållas öppna kl. 9—16.

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänskungörelse skall kunna verkställas vid karantänsstation i Stockholm.

På begäran av allmänheten verkställas av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bohag med avseende å förekomst av väggohyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekvideras hos cyanväteanstalternas föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. >hälsovårdsnämnden<.

Författningar. Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av väggohyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 44,255 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,000 kr.

Föreståndare.

Lindahl, C. J.; mottagning: Vasagatan 6, C., 14—16 (lördagar 13—14).

Stockholms stads karantänsstallar.

F. d. järnvägen å Djurgården, Ö.

Enligt k. kungörelserna den 1 maj 1885 och 18 maj 1894 får införsel sjöledes av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänslokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänsstall å Djurgården (inom f. d. järnvägen) med plats för tolv större djur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 sept. 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 200 kr.

Avlöningar m. m. Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Karantänsveterinärssuppleant.

von Zweigbergk, K. G., andre stadsveterinär.

En karantänsvakt samt tillfällig arbetskraft.

Stockholms stads bostadsinspektion.

Vasagatan 6, C.; t. >hälsovårdsnämnden<; expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

Allmänna bestämmelser angående bostadsinspektion finnas numera i hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919, i vilken stadgas, att återkommande besiktning genom hälsovårdsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaffenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befars. Stadens bostadsinspektion har till uppgift att i enlighet med hälsovårdsnämndens närmare föreskrifter biträda nämnden vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att övervaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, förstugor, trappor, källare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrymmen, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av invånarna användas på ett sätt, som överensstämmer med sundhetens fordringar. Bostadsinspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsovårdsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet underrättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssynpunkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser därvid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolkning eller dålig skötsel äro hälsovådliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bostadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsovårdsnämnden.

HN

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förmän för personalen vid bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla den av dessa tjänster, vartill han förordnas.

Författningar. Hälsovärdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 366 och Kf 1941: nr 44). Instruktion för bostadsinspektionen 25 febr. 1910. Medicinalstyrelsens kung. 21 dec. 1936 rör. bostadsinspektion. Hälsovårdsnämndens instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 92,700 kr.

Bostadsinspektör (23).

Yllner, C. A. T.; t. > hälsovårdsnämnden >; mot-tagnings-tid 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Assistent (1 kl.) (12).

Ahlzén, Ebba B.

Assistenter (2 kl.) (10).

Österberg, A. K. (Karin); Eriksson, C. Dagmar K.; Perman, Birgit; Bjurner, f. Nyman, Gun-vor M.; en vakant.

Extra assistenter (3,360—2,880 kr.).

Evers, f. Hedberg, Dagny I. K.; Martenius, f. Ralfe, Stina J. M.

Utrotandet av råttor.

Hälsovårdsinspektionen, Vasagatan 6, C.; t. >hälsovårdsnämnden >; expeditionstid: 8—18 (lördagar 8—16).

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning och skadegörelse genom råttor. F. n. har ett årsanslag på 23,000 kr. ställts till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av råttgift. De fastighetsägare och övriga personer inom staden, vilka önska inköpa råttgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Genom en ändring den 30 maj 1930 i hälsovårdsstadgan hava hälsovårdsnämnderna i riket dessutom bemyndigats att, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela föreskrifter om vidtagande från fastighetsägarnas sida av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 23,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 4,000 kr.

Stockholms stads flyghamnsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Flyghamnsstyrelsen.

Postadress: Stockholm 2.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 21 maj 1928 att uppdraga åt en särskild styrelse, benämnd *Stockholms stads flyghamnsstyrelse*, att handhåva förvaltningen av stadens flyghamn och andra flygplatser samt handlägga övriga frågor rörande trafikflygningen. Ärenden, som ankommo på styrelsen, handlades på gaturoteln, men erforderliga anslag uppfördes på hamnstyrelsens stat. Den 19 okt. 1933 beslöt stadsfullmäktige, att Stockholms stads flyghamnsstyrelse skulle ombildas till en självständig förvaltningsnämnd. Som sådan trädde den i verksamhet den 1 jan. 1937.

Flyghamnsstyrelsen handhar förvaltningen av stadens flygplatser, i den mån de icke tillhöra annan myndighets förvaltning, samt handlägger i övrigt lufttrafiken berörande frågor, vilkas vård av stadskollegiet överlämnas åt styrelsen.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, valda för två år, av vilka fem utses av stadsfullmäktige och en av Stockholms stads hamnstyrelse. För ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige, väljas fullmäktige fem suppleanter; för ledamot, vald av hamnstyrelsen, tillsättes i enahanda ordning suppleant. Styrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Angående flygplatserna se vidare nedan.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads flyghamnsstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 559,415 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 20,000 kr.; dessutom inom linjen fört, år 1941 beviljat lånemedelsanslag 580,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 212,696 kr.

Flyghamnsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Örne, A. E., generaldirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

*Ahlén, Sven, ombudsman (utsedd av stadsfullm.).
Greitz, K. B., redaktionschef (utsedd av stadsfullm.).

Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Vinberg, S. W., hamndirektör (utsedd av hamnstyrelsen).

Suppleanter.¹⁾

*Apelqvist, K. A. S., redaktör (utsedd av stadsfullm.).

Göransson, C. G. E., droskförare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Johrén, C. J., kontrollör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Lindström, O. W., direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Nilsson, O., direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av hamnstyrelsen).

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatussekreterare (se sid. 184).

Flyghamnsstyrelsens delegerade.

Flyghamnsstyrelsen äger enligt sin instruktion att mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter att såsom delegerade handhåva särskilda förvaltningsärenden.

¹⁾ Enligt flyghamnsstyrelsens beslut skola ledamöterna hrr Ahlén, Greitz, Ljung och Örne, vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Apelqvist, Johrén, Nilsson och Göransson i nu nämnd ordning samt ledamoten hr Styrman av suppleanten hr Lindström.

Flihs

I enlighet härmed har flyghamnsstyrelsen uppdragit åt två delegerade att å styrelsens vägnar handlägga löpande förvaltningsärenden och frågor av brådskande natur, som icke tåla uppskov, med skyldighet för delegerade att för styrelsen anmäla med stöd av detta uppdrag fattade beslut.

Delegerade.

Larsson, Yngve G. R.; Vinberg, S. W.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 184).

Flygplatsförvaltningen.

Landflygplatsen Bromma; postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Förvaltningen av de under flyghamnsstyrelsen lydande flygplatserna, sjöflygplatsen Lindarängen och landflygplatsen Bromma har t. o. m. 1937 varit ordnad så, att sjöflygplatsen förvaltats av styrelsen direkt, medan landflygplatsen Bromma förvaltats av ab. Aerotransport enligt ett mellan flyghamnsstyrelsen och bolaget härom träffat avtal. Fr. o. m. år 1938 ombesörjes emellertid även förvaltningen av landflygplatsen Bromma av flyghamnsstyrelsen.

Styrelsens chefstjänsteman är flygplatschefen, som under styrelsen handhar förvaltningen av stadens flygplatser. Till biträden vid denna förvaltning finnas vid landflygplatsen Bromma erforderlig kameral och kanslipersonal samt vid sjöflygplatsen en flyghamnsfogde.

Flygplatschefen är inför flyghamnsstyrelsen ansvarig för fullgörande av de uppgifter, som enligt gällande föreskrifter åligga den kommunala flygplatsförvaltningen i Stockholm. Flygplatschefen har sålunda att bereda och för flyghamnsstyrelsen föredraga ärenden rörande förvaltningen av stadens flygplatser samt med bistånd av övrig personal på flygplatserna övervaka, att den ekonomiska förvaltningen ombesörjes på ett tillfredsställande sätt.

Med hänsyn till flygsäkerheten skall flygplatschefen tillse, att flygplatserna med tillhörande utrustningar städs befinnas sig i funktionsdugligt skick.

Från och med den 1 juli 1939 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen övertagit all flygledning inom landet, varigenom de vid landflygplatsen Bromma anställda flygledarna övergått i statlig tjänst. För denna flygledning liksom för de statliga radio- och väderleksstationerna tillhandahåller staden lokaler jämte uppvärmning, städning och belysning.

Flygplatschef (XXI).

Florman, B., ingenjör; t. 28 25 60; mottagnings-tid: 10—11.

Dessutom *kameral* och *kanslipersonal*.

Flygplatser.

Sjöflygplatsen Lindarängen.

Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 40 94.

Sedan all reguljär flygtrafik numera överflyttats till landflygplatsen Bromma begagnas sjöflygplatsen Lindarängen endast för ambulans-, skol- och privatflygning, huvudsakligen förlagd till sommarhalvåret.

Författningar. K. m:ts resolution 28 juni 1935 ang. medgivande att flyghamnen vid Lindarängen må fortfarande begagnas såsom flygplats till allmänt bruk. Taxa å avgifter vid Stockholms stads landflygplats vid Bromma och sjöflygplats vid Lindarängen (för åren 1940—1942), fastställd av k. m:ts 21 mars 1940. K. m:ts resolution 28 juni 1941 ang. kristidstillägg å taxorna för landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen.

Personal.

En *flyghamnsfogde* och *tillfälliga biträden*.

Landflygplatsen Bromma.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Landflygplatsen Bromma öppnades för allmän trafik den 23 maj 1936, och därmed vann Stockholm (via luftfartsleden Stockholm—Malmö) anknytning till det europeiska lufttrafiknätet.

På grund av det internationella läget har den reguljära flygtrafiken under år 1941 endast bedrivits i begränsad omfattning. Densamma har huvudsakligen representerats av flyglinjer till Finland, Norge, Ryssland och Tyskland.

Vid flygplatsen finnes en med bidrag av staden anordnad meteorologisk station, från vilken för luftfarten avsedda väderleksrapporter utsändas. Stationen förestås av en med statsmedel avlönad meteorolog.

Författningar. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens godkännande av flygplatsen 16 jan. 1937. Taxa å avgifter vid Stockholms stads landflygplats vid Bromma och sjöflygplats vid Lindarängen (för åren 1940—1942), fastställd av k. m:ts 21 mars 1940. K. m:ts resolution 28 juni 1941

ang. kristidstillägg å taxorna för landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen.

Personal.

Se sid. 210. Dessutom finnas å flygplatsen anställda *elektriker, fältarbetare och flygplatsvakter.*

Landflygplatsen Skarpnäck.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Denna flygplats har byggts under år 1940 i arbetslöshetskommitténs regi under ledning av en särskild arbetsdelegation med representanter för flyghamnsstyrelsen och arbetslöshetskommittén. Flygplatsen har kostat i runt tal 1,200,000 kr. Av detta belopp har staten enligt k. m:ts beslut den 10 november 1939 bidragit med 60 procent eller 720,000 kr. Stadens kostnad har varit 480,000 kr., varjämte staden tillhandahållit all mark. Arbetena hava avslutats under oktober månad 1940. Flygfältet är försett med tre stycken 30 meter breda asfalterade startbanor med längder från 600 till 735 meter.

Personal.

Ingen fast anställd personal.

Landflygplatsen Skå-Edeby.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 februari 1940 att för framtida behov av mark för flygändamål inköpa egendomen Skå-Edeby på Svartsjölandet i Stockholms län för 495,000 kr. med tillträde den 14 mars 1945. Sedermera har träffats ny överenskommelse, av stadsfullmäktige godkänd den 17 juni 1940, enligt vilken tillträdesdagen ändrades till den 1 juli 1940. I anslutning här till har mellan staden och staten träffats avtal angående anordnande av flygfält vid Skå-Edeby, vilket av stadsfullmäktige godkänts den 17 mars 1941. Flygfältet beräknas draga en kostnad av 1,450,000 kr., varav staden skall bidraga med 40 % eller 580,000 kr., vilket belopp stadsfullmäktige ställt till flyghamnsstyrelsens förfogande. Arbetet med flygfältets iordningställande påbörjades i juni 1941 och skall enligt avtalet vara avslutat hösten 1942.